

309384 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5.

చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ జనవరి నెల 3 వ తేది శుక్రవారము

225

సంపుటము. ౫

కాళియక్తి నామ సంవత్సర పాషమా నశుద్ధ ప్రథమం.

సంచిక ౨౨౫

సుందరము ! లాభకరము !! ఉపయోగము !!!

ఆందమైన 1919 క్యాలండరు

నవంబరు నెల 15-వ తారీఖు నుండి జనవరి నెల 31-వ తారీఖు లోపుగ

మా మందులను 6 రూపాయలకు నొకేసారి గొనువారలకు

ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0.

మొత్తముగా గొనువారలకు ధర తగ్గించి యివ్వబడును.

వి. పి. గ కాక, మందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు జేరబున్నచో మా జవాబుదారి యుండదు.

కొలది ప్రతులు మాత్రమే ముద్రింపబడినవి. కావలసినవారు వెంటనే తెచ్చించుకొనటం యుక్తము.

తామర తైలము

పండ్లపాడి

మోహిని తైలము

డబ్బీ 1-8 0-6-0

డబ్బీ 1-8 0-2-0

సీసా 1-8 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపడదు

దగ్గు, శైత్యము, కడి శెము, రొమ్ముపడి శెము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు,

బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.

చక్కని డబ్బీతో వెల రూ. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-6-0. పోట్లుఖర్చులు కేటా.

అమృతాంజనం డిపో, 109, ప్రోరోడ్డు, బొంబాయి.

కి, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.



మిక్కిలి మనోహరముగు సునామన 125

(విస్తృత) ఆటో దిల్ బహార్. (విస్తృత) కాబడినది.

ఇప్పటికాలపు రుచి కనుపడునది, సాధారణ మనోజ్ఞులకు గురైనవారందఱు ఆహ్లాదముగాని, సారాణముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము.

జేయబడిన కేవల పున్నసారము.

నీ తువాలపై కొన్ని చిందులు చూడగలిగినచో, మనోజ్ఞులైన గౌరవన విన్నవించుచు.

ఈ క్రింది వర్ణనానుసారము నీకాలలో నుండును.

శున్న నైవా (అర 1 డాం) సీసా 1-8 0-8-0  
మధ్యరకము నైవా 1-1 డాం " " 0-12-0  
తేలొక నైవా 2 " " " 1-4-0  
పెద్ద నైవా 4 " లేక 1/2 కొన్ను " " 3-0-0

వి. పి. ఖర్చులు బుడ్డి 1-8 0-6-0, 3 బుడ్డకు 0-14-0 ప్రత్యేకము.

తల్లి, పట్టుకమలందరి ప్రశస్తియగు ప్రతిమలతోను దొరుకును.

ఆహారమునకు మంచి పండ్లు కలవు. కావున, తాము కొనుగత్తును నీసా నైవా, కాబట్టెము ఆటో దిల్ బహార్ అను పేరున బహిరింపును ఈ లాభియ్యచోదయ్యెను. మనోజ్ఞులగు చరిత్రగ్రాహకు గౌరవార్థి వివరములు క్రింద అభివ్యక్తియగు పంపుకాడ్డ ఉచితముగ పంపుచు.

పోంబాయి: అంగ్లంబంబికా డ్రెగ్ అంబంబికా రోడ్, 155, బాహ్యునగరము నుండి, బొంబాయి. ముద్రాణము: బొంబాయి. ముద్రాణము: బొంబాయి. ముద్రాణము: బొంబాయి.

అమృతార్ణవ అవరహము. మిల్కమేను కత్తులకుకావేసి నిర్వహణను మోచింది. ఇది మనకు కలిగించి యివ్వబడునది. తేలి తేలి కాని మధురము లోగొట్టును. మెదడును చల్ల చేసి శరీరమునకు శేణియును కలిగించును. దీర్ఘాయు, శ్రేణులు, తలనొప్పి, రొమ్ముకోసి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును. (219) అర్ధసాను డబ్బీ 1-8 రూ. 2-0-0. వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్, అంబికాగ్రాహక వాహులం, 157, (కాశ్యపురము).

మలయ చందనము



(1251) పెగోగమును కుతాకము మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. పరిష్కము లేదు. వివిధారమునకు కలిపికిత్తుల పనిలేదు. దుచ్చువైన మా మలయచందనము ఎటువైతలుపు, పచ్చ అను మూడు విధముల పెగోగమును మూడు పూటలలో మాన్యును. డబ్బీ 1-8 2-0-0 గంధర్వపార్శ్వ, రాజమండ్రి.

వివేకి సహాయక డా॥ పి. డి. సావంతుని వనాపది సారసఫర్లిల్లా

ఆమెకు ప్రతి రక్తమునకు జనించు శాస్త్రములకు పరిజ్ఞానములు, మధురము, చుప్పలను, గంధములను ఏర్పడు, ప్రాశస్త్యములను అన్ని విధములలోను గలగు చక్కని వివరములు పోగొట్టును. (28)

సాక్షి శ్రీ శ్రీమంత్ సైన్ రక్తశుభ్రకారిణి. వనాపది సారసఫర్లిల్లా నుండి మిచ్చుకు నిస్సంకోచము, వివాదమైనను చుప్పలను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకము, కాల్షసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టికొత్తమును ఏర్పరుచును. శరీరాశోగ్యమును గలగజేయును. 18 కోణాలకు పండుటకు 4 కొన్ను బుడ్డిలో అమ్మబడును.

పాపైటరు. — పి. డి. సావంత్, 14. ఫననవాడి, నెం 2 బొంబాయి. Proprietor: P. D. SAVANT, Fanarwall, No. 144, No. 2, BOMBAY.

మంచి లాభము. ముత్తయ్యగారి ప్రఖ్యాతిచెందిన కాబూలు తెల్లనియంగున 10 కులముల వెట్టె 1-కి రూ. 1-0-0. ఇనాం! ఇనాం! ఇనాం! కాళిలో మూడుదినములు ఇంచు కాళిలో జేయవలసిన యాత్రలను విశదముగా చెప్పబడుచున్నది. వివాసము: — 1827 కే ఎస్. ముత్తయ్యగారిండు కంపెనీ, సిల్క్ హౌసు, కాళి. K. S. Muthiah & Co., Silk House, Benares City.

కుంకుమ పువ్వు: — మాయొక్క సూర్యునిమాగ్గు గల కుంకుమపువ్వు వెల తగ్గించబడినది. కావలసినవారు వెంటనే తమ ఆర్డరులను రిజిస్టరు చేయించుకొని నూతన సంవత్సర క్యాలండరు నొకేసారి పొందు టుచును. (1897) ఎస్. నారాయణ అంబికా, 21 హాన్స్ మేసీ, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

ఫాన్ టెన్ పేనాలు: వెండి సామానులు. బ్లాక్ బర్డు రూ. 8-12-0, వాటర్ మాస్క్ 7-8-0, నే ఫెట్ వాటర్ మాస్క్ 11-0-0, స్వాక్ 7-0-0, పెట్టూ (210) 4-0-0, ముచి కడియారపు వెండి గొలుసు 6-8-0, బటన్ (4) 1-12-0, కేతి బటన్ 1-12-0, పరస్వతి, లక్ష్మీ మెడల్స్ 2-8-0 క్లిప్పు 1-4-0. R. K. Nathan & Co., Triplicane, Madras.

క్రిశ్ణలయిన గోపాలకృష్ణ గోపాల్ గారి వద్దను రంగుల చిత్ర పటము ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0. వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రకాళికా కార్యాలయము, పోట్ల రామ్మ 222 మదరాసు.

# భారతజాతీయ మహాసభ

సభా వర్ణనము

[ మా ప్రత్యేక ప్రతినిధి యొద్దనుండి ]

ఢిల్లీ, డిసెంబరు 30:

ఆనాదినుండియు వివిధములైన భారతజాతీయవైభవమును ఢిల్లీగరము సందర్శించినది. సర్వతోముఖమైన భారత జాతీయజ్ఞానమును కేంద్రరాజమునందు మేళగింపు గలిగినది. భారతీయుల ప్రాచీనసాహిత్యమునకు నమాద్యుదీయముల నుత్తరవేళమునకు క్రైస్తవపురుషభావమును విచటను శీలగింపు గలిగినది. హిందూవ్యవస్థయు మహమ్మదీయవ్యవస్థయు పోల్చి వ్యతిరేకములను సుయోగమునబొంది జీవనమైన భారతశిల్ప నిర్మాణమునకు బాణములొంది సామ్రాజ్యశాస్త్రమునకై మన నగరరాజమునందు ప్రాచీన గణితవైభవమును సమీక్షింపజేసెను. భారతీయభాషవైభవమును సూచన లభింపజేసి. ఢిల్లీ నగరమునందు మొగలుల కైభవము వారి సామ్రాజ్య చరిత్రను నూరేండ్లు గలిపినచు సకలదేశాలను ప్రత్యక్షమగుచుండును. రాజప్రాసాదములు మసీదులు దుర్గాలు కాలమహాప్రవృత్తి ప్రతాపమును నవంతులును సుస్మరింపజేయుచున్నవి. ఆర్యా వర్తనానులకును దాక్షిణ్యులకును వంగదేశీయులకును రూప రేఖాలంకారముల దత్త్యంతమైన వ్యత్యయము గలదు. ఉత్తర దేశవాసుల వీర్యము గాంధీయుల సుస్వరూపము దాక్షిణ్యుల లండును బంగళీలందును నగించరము. వంగదేశీయులందు ప్రతి భావము లకటలున్నను వారి స్వరూపము గాని విస్తారంకారము గాని అక్కడకులు గావు. ఆంధ్ర వస్త్రధారలు స్వదేశకైర్త్యపురుషుల నుండును. స్వదేశకైర్త్యధారలందు రామకీయతగాని గంభీరతగాని యన్వయము. దాక్షిణ్యుల వస్త్రధారణ మూర్ఖతను మైసము నొత్తరేయుల వస్త్రధారణమునకు విలసిల్లునట్లు సాక్ష్యదీయము గాదు. ఢిల్లీ నగరకత ప్రాచ్యనగరకతగాని పాశ్చాత్యనగరకత నగరకత గాదు. ఉత్తరహిందూస్థానవాసుల శిరోవస్త్రములు వస్త్రధారణము భారతీయుల కనిర్వచనీయమైన గాంధీ చ్యమును సాంప్రద్యమును నొడవూర్చుచున్నది. ఢిల్లీకాంగ్రెసు వదుగుడిన ప్రతినిధులయందు వీలక్షణములు సువ్యక్తమై సమావేశమును మనోహరవంతము చేసినవి.

జాతీయమహాసభామంటవము:

ఢిల్లీ నగరమునందు విశాలమైన మైదానము లనేకములు గలవు. జామా మసీదుకును కోటకును సమీపమునందు గల విశాలమైన మైదానమునందు మహామంటవము నిర్మింపబడినది. మంటవము ఢిల్లీగరమునందు గోచరమగు శిల్పము ననుసరించి నిర్మింపబడి యత్యంతమనోహరముగ నున్నది. ఇంతకుకే జాతీయమహాసభకును నిట్టి యపూర్వభావాయమానం లైన మంటవము నిర్మింపబడలేదు. మహామంటవము గంభీరాకారము శిల్పవైభవము రంగుల చిత్రసమృద్ధియు కాగితపు పూచి దండలు వజ్రకాలము గోపుర కలకాలంకృత సింహద్వారము లు, సురుచిరాలంకృత ప్రంభములు శిఖరాగ్రస్థితంలైనకలకాలకృతి గల మధ్యగోపురము జాతీయమహాసభా మంటవమును ఢిల్లీ శిల్ప వైభవమును సంస్మరింపజేయుచున్నది. విశాలమైన మహామంటవమునందు 15,000 మంది జనులు సమావేశమై యుండును. ప్రతినిధుల సంఖ్య 6000 మించినదని తెలియుచున్నది. మధ్యభాగమునందు సభాధిపతి ఉపస్థాపకులు నిలువబడి ఉపస్థాపకుల నిచ్చుటకొకచేదిక నిర్మింపబడినది. చేదికకుచుట్టును సరచక్రభాగమునందు క్రిందివైపున వార్తాపత్రికల ప్రతినిధుల కాసనము తేర్చుపబడినది. కేసించిన అధ్యక్షభాగమునందు సభాధిపతికిని ప్రఖ్యాతనాయకులకును సాసనము లనుగర్చబడినవి. సభావేదికకు చుట్టును క్రమముగ క్రిందికివారై డివిజనుల ప్రతినిధులకు ప్రేక్షకులకు ఆసనములు నిర్మింపబడినవి. శ్రోతలందరూ నవస్థానకుల సంభాషణములను వినగలరనట సంకేతమున్నది. సభామంటవపుంతయును సెరువు ఆకువచ్చురంగులు గల స్వరాజ్యచిహ్నములైన పతాకములతోను వస్త్రములతోను కృత్రిమ దునుములతోను సుందరతరముగా నలంకరింపబడినది. ఢిల్లీగర మనాదినుండియు సరిగపనులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. సభామంటవము ఢిల్లీ సరిగతోరణములతో నలంకరింపబడినది. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు సభాధ్యక్షుడు స్వచ్ఛందమైన నాయకులు ధరించిన చిహ్నములు సరిగపురుషుల చిహ్నములుగ ధరించిరి. వందలకొలది స్వచ్ఛందమైనవలయు స్వదేశవస్త్రముల నాధరించి సభామంటవము నందు తగిన ఏర్పాటులను జేసి రని సింహావలోకనము విదిలము చేయుచున్నది.

సభామంటవమునందలి అగ్రభాగమును నలంకరించిన వారియందు సర్వ శంకరం నామము గాను. వారి గంభీరాకృతితో బేర్కొనందగియున్నారు. అనిబెజుటు, న్యాపతి నుబ్బి రావు, నేలం విజయరాఘవాచారి, కె. వి. రంగస్వామయ్యకు డి. ఎన్. శర్మ, హర్షిమను, జమ్నూదాసు, కపర్, సి. ఆర్. దాసు, బి. చక్రవర్తి, సి. పి. రామస్వామయ్య, భూపతి రాజు వేంకటపతిరాజు, సరోజినీదేవి, జిన్నా, శ్రీనివాస కాశ్రి పటేలు హరిజనము లాదుగారు మొదలగు ప్రముఖుల నేతలు సభావేదిక నలంకరించిరి. ఆరంభము నందు ఆగ్రాజాతీయ విద్యాలయమునందలి విద్యార్థులు భారతీయ వాద్యములతో స్వాగతియు నొసంగిరి. గంభీరమైన వాద్య స్వరములు సభానదులను పులకాంకితులను జేసినవి. సభాధ్యక్షుడు సురుచిరాలంకృతులైన బాలభట రక్షక గణ పరిషత్వై సభామంటవమును ప్రవేశించిపుడు సభ్యులొసంగిన స్వాగతము ప్రజలకు మాలవ్య గారిపట్ల గల గాఢానురాగము గౌరవము వ్యక్తమైంది. ఆరంభమునందు యాదవులు యువకులు గలసి వందేమాతరం గానమును రవ్యంతరముగ బాడిరి. ఆనంతరము స్వాగతగీతమును బాలికలు పాడిరి. సన్మాన సంఘాధ్యక్షుడు ఉర్దూభాషయును వారిస్వాగతోపస్థానమును నువ్వసించిరి. ఆనంతరము బెసంటుయ్యు గారు వందేత మదనమోహన మాలవ్య గారు ముప్పది మూడవ జాతీయమహాసభ కధ్యక్షులను వహింపవలయునను తీర్మానమును ప్రతిపాదించినది. తీర్మానమును చక్రవర్తి చాందాప్రజావాసి ప్యారె లాలు హజరతు మోహినిగారు బలపరచుచు మాలవ్యగారి స్వాగతపాత్రమైన దేశవేదను నగడించిరి. సమైక్యసంఘమైన మాలవ్యగారు జయజయధ్వజము మ్రోగుచుండగను సభాధ్యక్షు పీఠమును స్వీకరించిరి. సభాధ్యక్షుడు హిందీభాషయునుచేసిన ప్రారంభోపన్యాసము మనోహరముగనున్నది. ఆనంతర మచ్చిత్రించిన యాంగ్లభాషోపన్యాసమును జదివిరి. తరువాతను పృథ్వి రాజ్యాంగ పరిస్థితులను విచలముగ జదివించిరి. మాలవ్య గారి దీర్ఘమైన సంభాషణము ముగియుటకు రెండుగంటలకు మించిన కాలము పట్టినది. దీర్ఘోపన్యాసము శ్రోతల యభిరుచికి కొంత భంగమును గలుగజేసినది. శుక్రవారము దినమంతయును విషయవిధారణసంఘము గూడు నటులు నిర్ణయింపబడినది. నాయకుల బలాబలము లీరంగము నందు విదితము గాగలవు. ఢిల్లీ నగరమునకు వచ్చిన యాంధ్ర ప్రతినిధుల సంఖ్య యత్యల్పమని వ్రాయుటకు విచారము గలుగుచున్నది. ఆంధ్రదేశమునందు జాతీయజీవనమునకు నుబలత్వ మేర్పడలేదనట కిది నిదర్శనముగ నున్నది. భారత జాతీయరాజ్యాంగసమస్యలు ఆంధ్రరాష్ట్రోపసంఘ సభ్యులు నిర్ణయింపబడెనున్న సమయమున నాంధ్రులు చూపిన యలనత్వము వారిపురోవృద్ధికి శుభలక్షణము గాదు. ఉత్కృష్టమైన యాంధ్రోద్యమఫలప్రాప్తికి నిరంతరవ్యవసాయకరాయణత్వము సాధన మని ఆంధ్రమహాజనులు గ్రహించుట సమంజసము

చక్రవర్తిగారిటులు ప్రసంగించిరి

రాష్ట్రములందు స్వపరిపాలనము వెంటనే స్థాపితము గావలయు ననుటకు గారణము లనేకములు గలవు. అభ్యంతరములును గలవు. బొంబయి మహాసభయును, న్యాయ రక్షక కాంటిసాపనకాఖి అధికారాయత్తము గ నుండవలయు నని నిర్ణయింపబడినను నామగు మా సములందు ప్రజామత్తముల చేయవలయు నని ప్రశ్న గలుగుచున్నది. జాతీయమహాసభ ప్రజాభిప్రాయమును దెలుపుట కేర్పడిన నిర్మాణము గాని జాతీయమహాసభాభిప్రాయము నామోదించుట కేర్పడలేదు. స్వరాజ్యతీర్మానములు జాతీయమహాసభారంభమునందేయు చేయబడినది. దాదాభాయి నాగోజీ స్వరాజ్యదర్శనమును 1896 నందు ఘంటాపథముగ బోధించెను. సత్యేంద్ర ప్రసన్న సింహ 1915 నందు స్వరాజ్యస్థాపనము చూరవలసి తెలిపెను. మజాదారు ఫిరువులకు స్వరాజ్యస్థాపనమునకు కాల మెప్పుడును నాసన్నము గాదు. అట్టి ఫిరమహాశయు లిప్పుడును గలరు. సామ్రాజ్యసభాప్రతినిధులు గోరి. కలకత్తాయందు నుండెదనాప్రజ్ఞై స్వరాజ్యతీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు వెంటనే కాసనరూపమును స్వరాజ్యప్రదానమును నిర్ణయింపవలయు నని తెలిపెను. నిర్ణేతలు ప్రజలు వారి పాలకులు గారనియును నవర్తులననారు దేశద్రోహు లని యును తెలిపియుండెను. మితవాదులకును జాతీయవాదులకును భావస్థితియందు గలదు గాని కార్యఫలమునందు భేదము లేదు. సంస్కరణప్రజాభివ్యయందు మార్పులకసర మని బెనర్జిగారు తెలిపిరి. బిడ్సెనులెలు "తయరులు వారి కక్షిసామర్థ్యములను

గలిగియున్నారు" అని తెలిపెను. ఆంగ్లో హైదవులు స్వలాభార్థము ప్రజాహితము వారి మా ప్రయలుండు గలదని తెలుపుచు చున్నారు. కాని ఇందు సత్యము లేదు. ప్రజాహితము భారయుల మా ప్రయనందె గలదే. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గావలయు నని కొన్ని రాష్ట్రములు గోరినవి. కాలము మారినది. పరిస్థితులు మారినవి. ప్రజాభిప్రాయము మారిన, జాతీయమహాసభాభిప్రాయమును మారవలయును.

వలెలుగా రిటులు ప్రస్తావించిరి:

కాలమహాప్రవాహ మొకనికై వేచియుండెను. మనమును కాలముతో నడువవలయును. సంస్కరణప్రజాభివ్యయ అసంతృప్తికరము. సంస్కరణములు కేంద్రాధికారమునందు జేయవలయును. రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనము గావలయును ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము గావలయును. సంస్కరణములను నిర్ణయించుటకు పార్లమెంటు కాసనము గావలయును. ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము లేకను బాధ్యతాయుతపరిపాలన మసంభవము. మనకు సుంకమును విధించుట కధికార ముండవలయును. కేంద్రాధికారము సంస్కరింపబడిన కాని సంస్కరణములు నిరుపయోగములు. నిరాశాజనకములు. ఇందు భేదాభిప్రాయములేదు. బొంబయియును జరిగిన ఏర్పాటులు భిన్నాభిప్రాయము గలవారి సంయుక్తాభిప్రాయము గాని ప్రజాభిప్రాయముగాదు. బొంబయి, సంయుక్త రాష్ట్రములు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును గోరినవి. ఇటులనె మద్రాసు బంగళీయు గోరెనున్నవి. పంజామును గోరగలదు. మధ్యరాష్ట్రములందును ద్విభాగవిధాన మనవసరమని కార్యదర్శి తెలిపియుండెను. అధికారలక ద్విభాగపాలన మసంగతమని తోచింపుడు మన మేకగ్రీవముగ ద్విభాగపాలనము ప్రయోజనరహితమని స్థాపింపజనదా? మనము సామ్రాజ్యపాలనమునందు బాధ్యతాయుతపాలనాంకురములను స్థాపింపవలయు ననియును రాష్ట్రములందు సంపూర్ణ బాధ్యతాయుతపాలనము గావలయుననియును గోరుటధర్మము. మనము 1918 నందు నివసించుచున్నాము గాని 1918 నందు నివసించుటలేదు. బాధ్యతాయుతపాలనమునందు ప్రథమఖండము సారవంతముగ నుండవలయును గాని నిస్సారముగ నుండజనదు. తరిమితిని చింతించుకొను మొదలగునారు గోరినటులు మనమును గోరుచున్నాము."

శ్రీనివాసకాశ్రిగారు సవరణలను జేసిరి:

అయిదవ తీర్మానమునందలి "నిరాశాజనకములు ఆసంతృప్తికరములు" అను పదములకు వదలవలయును. నేను మీతో నేకీభవించిన భావములతో నామోదమును నేకీభవించని వారితో నసమ్యుతిని దెలుపగలను. కాలనిర్ణయమును జేయుట యసంభవము. పార్లమెంటును నాపుడలజేయుట యసాధ్యము. చేసిన వాగ్దానములు నిలువలేదు. అయినను బాధ్యతాయుతపాలనమును నియమితకాలమున స్థాపింపవలయు నని నాయభిప్రాయము. నేను సామ్రాజ్యపరిపాలనము నందు బాధ్యతాయుతపాలనము గావలయు నని గోరుచున్నాను. అందువలన రాష్ట్రములందు సంపూర్ణ స్వరాజ్యము గావలదు. ప్రమాదనాథ బెనర్జి గారు కాశ్రిగారి సవరణ నామోదించుచు నిటులు తెలిపిరి:—

మనము శత్రుత్వమును వహించినటు లుండజనదు. కాలపరిమితిని నిర్ణయించుట సాధ్యముగాదు. గలించిన నామగు మాసములందు పరిస్థితులు మారినను చనుకూలముగా మారలేదు. ఇంగ్లాండునందును హిందూదేశమునందును నాంగ్లదేశము నందును ప్రతిపక్షులను ప్రతిఘటింపవలసి యున్నాము. సవరణ నామోదంప ప్రార్థించెదను.

జయేంద్రలాలు బెర్జి గారు కాశ్రిగారు వారి వివేకానుభవములను మనకు దెలుపుటకు మనలో జేరినందులకు వారు పరమవంద్యులు. బొంబయియును జూపిన దుర్బల మిదటను జూపకుండుట సం తో వ క ర ము. ఇ చట ను సం పూర్ణ మైన బాధ్యతాయుత పాలనమును గోరుచు మన దృఢనిశ్చయమును దెలుపుచున్నాము. ప్రపంచము మొందునకు పోవుచున్నది గాన మనమును ముందునకు బోయి సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత పాలనమునుగోరుట ధర్మము. అధికారవర్ధనమునకు కొన్నికాఖిల నిచ్చుట కంగీకరించుటకు గలకారణము సంధిరాయబారము. కాలనియమము నాకును సరిపడదు. కాని నేను వెంటనే స్వరాజ్యమును గోరుచున్నాను. కాలపరిమితిని నియమించుట బాధమునందు దక్షిణాఫ్రికాయందును ఫిలిప్పయిను ద్వీపములందును మనము చూచియున్నాము. శ్రీనివాస కాశ్రిగారు సంస్కరణ ప్రజాభివ్యయ అసంతృప్తికరమని గ్రహించినపుడు మన యభిప్రాయమును



లోకమునకు తెల్లడిలేయటం భర్తముగాని మరుగుపరచుట భర్తముగాదు. మితవాదము ఇచ్చినదానితో తృప్తిపొందుచుని బోధించుచున్నాడు. స్వరాజ్యము మన హక్కుగాని ఇతరుల దానమువలన వచ్చునది గాదు. పోరాడుచుని బెదిరించివేసిన యనధము గలదు. పనజుల వారెవరి కార్యములను నెరవేర్చి నిర్ణయించుచున్నాడు. ఒకరి పోయిన వరొకరు వచ్చుచుండును. ముప్పరిమూడ కొట్ల ప్రజలయందు నేనదలకు కొరతలేదు. ముప్పిదేళ్ల కిక్కిరిగినను దిగతరాశములను పంపి దేశభక్తులను నిర్బంధింపగలదు.

**రంగయ్యంగారు:**

నేనేటికయిదు సూచితమైన బాధ్యతయంత పాలనము మిథ్య కేంద్రపానమునందు నిరంతరభాధక కమన రాష్ట్రములందు తాద్యతయంత పరిపాలనమును ప్రతిపాదించును. మనకు యనదేశమునందు లెక్కలను కేయలుటకు పద్ధతులును నధికారము గలదు. అయితేకార మితరజాతులకు పతి భారత జాతికిని గలదు.

**అనిబెంటుగారు:**

నేను శ్రీనివాస శాస్త్రిగారిలో కొంతవర కేలేభవించుచున్నాను. కేంద్ర పరిపాలనమునందు వారు నూదించిన మార్పులతో నేలేభవించుచున్నాను. మనకు విజయమును సాధించుటకు సంయోగము సాధనము. భిన్న భాషలు భిన్న మార్గముల పోయిన విజయ మనాభ్యుదయ. అందువలననే మాలవ్యగారిని నగ్రాసనాధిపతిగ గోలితిని. కుటుంబములలో రాజీనామాను చేసికొనుట లజ్జాకరము గాదు. శత్రువులతో కేయలు లజ్జాకరము. రాజీనామాను చేయుటకు వాళ్ల సమ్మతములేదు. కాని రాజీనామాను వదలుటమార్చును న్యాయముగాదు. మనతో బొంబయందు గలిసిన పనినిలేసిన వారిని పడవోయటం యశ్రమము. మనకు శత్రువులైన వారు బలవంతులు. శ్రీనింతులు, సాధనసంపన్నులు. కేంద్ర ప్రభుత్వము నిరంతరభాధికారాధీనమై యున్నంతవరకు సంస్కరణములు నిరాకారములు. నాకును విచారము లేదు. బొంబయందు దిగివచ్చివేసిన తీర్మానము నంగీకరించవలయు నని నా దుభిప్రాయము.

**నవాబు స్పృహ మాస్పేను ఖానుగారు:**

మన శత్రువులు బాటియారునధి విద్యావంతులనధి అని ఆక్షేపించుట యాదాని మైంది. కాని అబద్ధము భావనంతరమును రయతులను ని భావము మిథ్యాభావ మని రుజువుచేయుచున్నాను. సామాన్యమార్పులను సంయోగమును బలవంతులను అంగీకరించును. ఆ సంయోగము ముగిసినప్పుడును నిసకల్పములు సఫలము గాగలవు రాష్ట్రములందు సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము గావలయు నని నాయోజనము క్రమేపి సంస్థానములందు మంత్రులు కార్యకర్తలను భాగిన కార్య పీంచుచున్నాడు (భిన్న రాజ్యములందును సకలభాషలందు భారతీయులు బుచ్చిసామస్థియతో కార్యమును నిర్వహించుచున్నాడు. వీరియ రాష్ట్రము స్వపరిపాలనమునకు దిగి యున్నది. ఆంగ్లేయులకు ప్రత్యేకవియోగకర్తలను నేర్పరచుట యసంగతము.

**మండిత గౌరీశంకరు:**

ఇంతవరకు విద్యావంతులు వ్యాఖ్యానము చేసినది. వైది నిర్ణయముగా దుగ్రాహ్యములు. భోతనిండేయునకు స్వాధీన నితితోయి వరాధీనస్థితి సంప్రాప్తమైంది. విద్యావంతులు స్వరాజ్యమునకై భిక్షును చేయచున్నాడు. స్వరాజ్యమును బడయుటకు స్వస్వసంఖ్యాకలైన విద్యావంతులకు సాధ్యముగాదు. ఆంగ్లేయులు 33 కొట్ల భారతీయులను నమ్మోహితరవలను చేసినది. విద్యావంతుల సంఖ్యలై మిఖించుచున్నాడు. రయతులు మిథ్య ర వాంక్ష్యము నండు మునిగి లిండిలేకను మారుచున్నాడు. శ్రీనివాసశాస్త్రి గారు స్వల్పకాలమునందు స్వరాజ్యము గావలయు నని కోరుచున్నాడు. స్వల్పకాల మనక సర్థయి తెలి నకున్నది. గోగిక గల బాధ యాగోగ్యవంతులకు లేదు. గోగికలకుండున్న రయతులు స్వరాజ్యమును మెంటు నే కోరుచున్నాడు. నాకు రున్న చోటను భేదాభిప్రాయములు గలగుచున్నాడు. రయతులు 800 వచ్చియున్నాడు. రాగల సంవత్సరమునందు 2000 రాగలరు. రాముడు చాచలి మాటలను విని నీతాకేరి పరిత్యజించెను. ప్రాచీనకాలమునందు ప్రజల కిట్టి స్వస్వత్రము గలదు. మెంటు నే సంపూర్ణ రాష్ట్ర పరిపాలనమును గోరుదు.

**సి. పి. రామస్వామయ్యగారు:**

స్వరాజ్యము జన్మస్వస్థ్యయని నే నుద్ఘోషించుచున్నాను. కక్షలకు పక్షములకు మన జతమునం దనకాశము లేదు. పర

దేశములైన స్వల్పసంఖ్యాకులకు మనలను పరిపాలించుచున్నాడు. వారి బలమును ప్రతిఘటించుట మన భర్తము. మన యభిప్రాయములందు మనము యాక్తియుక్తముగ బెలుపవలసి యుండును. మనము బొంబయందు చేసిన రాజీనామాను నేడును నవలంబించవలసి యుండును. మన మిత్రులను విడనాడి పనిలేయటమును వివేకము గాదు. భర్తము గాదు. రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనమును మెంటు నే గోరుట యసంగతమని నా యభిప్రాయము.

**గోకులచంద నారంగ:**

రాజనీతి మనలను స్వరాజ్య పాలనమున కర్హులను ప్రకటించుటకు కొందరు నిపాదించుచున్నాడు. మన మున్నుల మైనను కానబోయినను స్వరాజ్యము గావలయును. మన ప్రార్థనను నిర్వహించుగ జరుపుటకు మనకు బలములేదు. ఆంగ్లేయులు భర్తృపరులు గాని యభిర్భృతరులు గారు. వారు చెప్పిన దానిని విడనాడలేదు. 33 కొట్ల ప్రజల ప్రార్థన నిరర్థకముగాదు. ఆంగ్ల రాజ్యాంగసంకరములనుండి మనదేశమునందు స్వరాజ్యము యంతరికారమును కేయలు దుర్బులు గాదు. మూనిక్పండుకోటి:

వ్యాపారము రాజ్యాంగములందు పరిమేయమును గలగు చేసికొనుట లేదు వాదమును నిర్ణయము చేయుటకై నేను నిలువబడితిని. ప్రవృద్ధి సంపాదకము. బొంబయందు నధికముగ గోరుట విచారము గాదు. ఉన్నతనిని రుణిలేయుట వ్యాపారస్వాతింత్రియై లేని స్వరాజ్యము నిర్వహించును. పోలీసుజులను సులూకములకు మూలమని నారాయణరావు వైద్యగారి యభిప్రాయము విదితము చేయుచున్నది. స్వరాజ్యము లేనది పోలీసు దౌర్జన్యమును మానుట దుర్లభము.

**గోపాలస్వామి మొదలిగారు:**

ఈ తీర్మానము రాష్ట్రములందు మెంటు నే స్వపరిపాలనము స్థాపించు గావలయునని కోరుచున్నది. నేను రామస్వామి అయ్యారు బెంటుగారులతో నేలేభవించి జాలనందుకు చింతించుచున్నాను. కొందరు బొంబయి తీర్మానములను సయితియు ప్రతిఘటించుచున్నాడు. నేను మితవాదు సాన్యత్వాగమునకు ప్రవేశించుచు ముప్పిదేళ్లవ్యాపారము చేయవలదు కోరుచున్నాను. కొంద రభికారుల చదువు నా నామించుచున్నాడు. ఆంగ్లేయైందవుల సామర్థ్యాదు దిక్కి చుండినా భావించును. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు విల్లవగారికి ప్రాజెర లేఖనబడితిని. లజ్జాకరముగారి విచేదనమును మన కర్తవ్యమును సంస్కరించకేయించుచున్నది. ఆంగ్లేయైందవులు సంయోగ బలమునకు వియోగదర్శకులకు మన పరాజయములకు గారణము గాగలరు గాన మనకు పీంచుమహమ్మదీయులను కైస్తవులను ఏకాభిప్రాయాలమై కేలేభవించి జూపి బేళమును నేలించవలయును.

**సంతోదాసుగారు:**

నే నామోదకదేదంగ నిర్ణయింపబడిన నాస్వరంత్రాభిప్రాయమును చెబుచున్నాను. మీ భర్తృవ్యభావమును రక్షించుకొనుట మీకు భర్తృము. బెంటుగారిసంస్కరణ నామోదించవలయును.

**బర్రెలయ్య:**

నేను సంపూర్ణస్వపరిపాలనము నితర రాష్ట్రవాసుల వలె నాకాక్షీణించుచున్నాను. వాటికేళ్లకుల ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యమును ప్రతిఘటించుచున్నాను. వాటికేళ్లకులు 2000లకు 10 ప్రతినిధులును 60,00,000లకును 80 ప్రతినిధులును నుండుట యశ్రమము.

**సత్యమూర్తిగారు:**

నిరాశా జననియను భావము సువాక్యములందు తెలుపబడినది. కాని సర్వమును బెలుపుట పరమభర్తము. మన ఆనభవములను నానామములు నిరవయోగములని తెలిసినది. మనము ఆశ్వితులము. ప్రజలను ముందునకు గొనిపోవుచున్నాము. రాజీనామా బొంబయందును జరిగలేదు. ఉన్ననపురోగమునకు ప్రతిఘేషించుట యసంగతము. పరిస్థితులు విడువవలెను భీమిష్టిని రక్షించుముగాను. ప్రత్యేక సాహసములే కింజల్కములు. మహాసంగ్రామమునందు ఆంగ్లేయుల దైవ్య సాహసములు రక్షించియును మన దైవ్యసాహసములు మనకు రక్షించగలవు. దిల్లి యనుభవము తరువాతను పోలీసు మన స్వాధీనమునం దుండవలయునని కోరుట భర్తృవిరుద్ధముగాదు. కాల మతివేగమున పరుచుచున్నపుడు నానామములను చిరకాలముగాని స్వల్పకాలముగాదు. మీయంతరాత్మ బోధనలను విని తీర్మానము నంగీకరింపుడు.

**బివేన చంద్రపాణి:**

శాస్త్రి సవరణల నంగీకరించిన మనకు లోకమునందంతులను నగారము గలగును. మితవాదులు వారి యుద్ధాత్ములను మన కలిగిన నేను మన యుద్ధాత్ములను నడుమకొనుటకు మోచించెదను. ఉద్ధాత్ములనుండి అనగసర నును పదములను తీసివేసి మిలివాదుల నుద్ధాత్ములను నిలిపిన భారతీయులందఱును రాజ్యాంగసంస్కరణములతో సంక్రమింపింది గని లోకము సృష్టించును. మీరు మీభావములను పరిత్యజింపజనదు. బెంటుగారి సవరణను రెండు కారణములు. మొదటిది నీతిగావించుటయును రెండవది రాజీనామాను భంగ మగుటయును. పోలీసు న్యాయము కలిసిగాని పోలీసు భర్తృము కలిసిగాని మనదేశమునందు వర్తించుట లేదు. సంయోగమునకై బొంబయి యందు వీనిని వదిలితిమి. అందులకు నేనును గారకుడను కాని మితవాదులు చేరలేదు. శాస్త్రిగారికి కాంగ్రెసు కట్టు గల భక్తి ప్రశంసనీయును. స్వాభిమానమును వదిలి జేకాభిమానము నవలంబించిరి. యుద్ధము ముగిసినది. సంస్కరణ ప్రచారిత యుద్ధసమయమునందు ప్రచురించిరి. యుద్ధము మానవులకు జన్మస్వత్వమును గోరుమని బోధించుచున్నది. సంపూర్ణ స్వాధీనముతో తీర్మానము నామోదించి మీ భర్తృమును నిర్వహించుడు.

**బి. ఎ. శర్మగారు:**

నేనే పక్షమునకు జిందినది నే నెటుగను. అధికారులు అతివాదినిగను మిథ్యులు మితవాదినిగాను తలంచుచున్నాడు. బొంబయందు దిగివచ్చుటలైన తీర్మానముల నామోదించుట మనకు కర్తవ్యము. రాష్ట్రములందు వలె సామ్రాజ్యము నందును సమానాధికారము గావలయును. ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము గావలయునని కోరుచున్నామను నేను ప్రముఖుడను. ఆ సమస్యయందు భిక్షకత్తుల వారికి భేదాభిప్రాయము లేదు. ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమున్నపుడే మన దేశము నివాసయోగ్యముగను నేనాయోగ్యముగను నుండును. ఆర్థికస్వాతంత్ర్య మున్నపుడు విశేష స్వాతంత్ర్యము గలగుగలదు. రాష్ట్రములందు కొంతభాగమును నధికారులకు వదిలినగాని సంస్కరణప్రచారిత మూలాధారమును సంగీకరించుట సాధ్యముగాదు. నిరాకరణము నీతిగాదు. మనోజనసభయందు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గావలయునని కోరితిని. వివేకవంతులైన మీరు భర్తృమును న్యాయమును యుక్తమును గ్రహించి బొంబయి తీర్మానముల నామోదించుడు.

**అశ్రమ నాబ్యాసు ద్వారకాదాసు:**

నేను బెంటుగారిలో నేలేభవించుచున్నాను. మనకు స్వరాజ్యమున కర్హులమని నా నమ్మకము. బొంబయందును జరిగిన తీర్మానములతో మీ కేలేభవించుట భర్తృముని వేళము. సంస్కరణప్రచారితయందు రాష్ట్రములందు దైవ్యభావముండినకు సామ్రాజ్యపాలనమునందు నిరంతరభాధకమును పృతిపాదించుచును. మనకు రాష్ట్రములందు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును సామ్రాజ్యమునందు దైవ్యభావమును గోరుచున్నాము. ఇది ప్రతిజ్ఞాభంగము. అందువలన బొంబయి తీర్మానముల నంగీకరింపుడు.

**గోవింద రాఘవయ్యగారు:**

బొంబయి తీర్మానము నిలువవలయు నని నాయాశము బొంబయందును కాలపరిమితి యేర్పరుపబడినది. నియమమునకు గల కారణములను నీతిని భర్తృమును నే ననుకరించుచున్నాను ఆగస్టు ప్రకటనను మీకు తెలిసియున్నది. బాధ్యతాయంతపాలనప్రధాన మును ప్రతిపాదితము. అందలి యొకభాగమును గ్రహించి రెండవభాగమును నదలుట మన విధము. స్వపరిపాలనప్రాప్తికి కాలపరిమితి యేర్పరుచుట యుక్తమని నిర్ణయింపబడినది. కాలపరిమితి పరిత్యజించుటకు గారణములు దుగ్రాహ్యములు. బొంబయందును తీర్మాన సంగీకృత మైనను మనము స్వరాజ్యసాధనీ గావలమునకై మన వివేకమును నిరయోగించి మెప్పుప్పుడు మోచేరుగారలకు బలమును గలగకేయవలయును. సంయోగ మవసరమై నపుడు వియోగమును బూజుట యవివేకము.

**ఫజలు మాస్కూ:**

నేను తీర్మానమును బలపరుచుచున్నాను. కాలపరిమితి పాలనోద్ద్యోగులకు నెలవిచ్చుటవసరమని చెప్పులేదు. కాని మన దేశీయసహాయములను నిర్వహించుటకు వారి కధికార మొసంగుచున్నాము. ఆక్రమప్రవేశవలను బెంటుమని చెప్పచున్నాను. నేను బొంబయి తీర్మానము నామో

# విశాఖ పత్రిక

(రైతు విజయ)

విశాఖ

విశాఖ

అంధ్ర, డిశంబరు 30:— మాండ్లపాడు మేజరు గారిని విడిచిపెట్టే విషయమును గురించి మన కేసుకు ఏకాగ్రతను తెచ్చుచున్నాము. మనకుందరమును కలసి మెలసి పురోగమమును సుఖపరచుచున్నాము. ఇప్పుడు అన్వేషణ విశ్వాసమును, యుద్ధచింతయును తప్ప ఏక శత్రు యుద్ధమును లేదు. విశ్వాసమును కలిగి మనము మనము జరిగినవేళ అంధ్రము పోవుటకు ప్రయత్నము చేసిరి.

అంతర్జాతీయ సంఘము.

పారిసు, డిశంబరు 31:— మానవ వారాసంఘము వారిట్లు ప్రకటించిరి. బ్రెస్సెల్స్, పారిసు, అంధ్రముల ననుచు పోవుటకు విమానములమీద నడపుటకు రాయబారములు జరుగుచున్నవి.

అంతర్జాతీయ సంఘము

(వెనెడెంటు విశ్వాస-వాదముల దర్శనము)

అంధ్ర, డిశంబరు 28:— అంతర్జాతీయ సంఘ నిర్మాణ విషయమున జనరలు స్పెల్సు, పోస్టెల్సు, గిల్బర్టు, ముర్రి, గ్రేఫ్ ఫుల్సు, ఆస్టిన్సు, కాంటెబరి ఆర్మి విశ్వాసముల ఆమెరికాదేశపు రాజులూ కాంగ్రెసులూను వెనెడెంటు విశ్వాసము గారిని దర్శించి సంఘ నిర్మాణావశ్యతను గురించి విశ్వాసము గారి తో చాలసేపు మాటలాడిరి. విశ్వాసము సంఘము ఆర్థిక వశ్యతను గా వెలకొల్పబడవలయుననియు, దానికిగాను తాము సయితము తగినవిధముగా సహాయము చేయ సంసిద్ధులమై యున్నామనియు నుడిచిరి. సంఘ నిర్మాణమువలన ప్రపంచమున కాంతి చిరస్థాయిగా నుండుటకు వీలుండవలసి విశ్వాసము గారు నమ్ముచున్నారు.

గిల్బర్టులలో విశ్వాసముగారి కీటుబడిన ఆతిథ్యమును మన సయితము వారి విషయములనే చెప్పిరి.

సంధి నిర్మాణాకృతి 14 విషయములను చర్చించుటకు లాయరు జార్జి, బెల్లూగార్లు నేడు విశ్వాసముగారిని సందర్శించిరి. సముద్రస్వాంత్ర్యము, మాతనరాష్ట్ర నిర్మాణము, జర్మనుల సరాజ్యముల భావిస్థితి, తుర్కీ-రాజ్య విషయములలో చేయవలసిన కార్యములను సయితము వారు విశ్వాసముగారి తో మాటలాడిరి.

అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానము.

అంధ్ర, డిశంబరు 21:— ఈ దౌర్జన్యములను గూర్చిన నియమములను సమన్వయము చేయుట కొక సంఘము నేర్పరుచుట

దించితిని. కలకత్తా నడిబిడెను జూచిన తరువాతను వారి యధికారము నామోదించుట యధర్మము, ఆక్రమము, అనుచితము అనాలోచితము.

సి. ఆర్. దాసు:

(కనీసానాస్త్రి గారి కభిరందములు. కాని వారి సవరణలతో నే నేకీభవింపజాలను. కాలనియము లేకపోయిన స్వరాజ్య మెప్పుడు రాగలదు? నిర్ణయించెడివారెవరు? నిరంకుశాధికారము శత్రువులుగాని పార్లమెంటు శత్రువుగాదు. నిరంకుశాధికారమునుండి రక్షించుట కై కాలపరిమితిముఖ్యము. అంతరంగము నిగోళమున చెప్పినపుడు సర్వోత్తమ వారక అంబించుట ధర్మము. దైవభావపాలనమును మన మెప్పుడును నంగీకరింపలేదు. బెంటు గారు రాజీనీగురించి యుచ్చరించి నది. మితవాదులు రానందున వారి కక్షను నవలంబించు మని కోరుటకు హక్కులేదు. జాతీయవాదులును మితవాదులును రాజీనామా కుదిరినను మన జాతీయములను బోనాడుటకు మనకు స్వాంత్ర్యము లేదు. జాతీయమహాసభకు జనలస్వత్వములను బోనాడుట కధికారము లేదు. సవరణను సంపూర్ణముగా నిరాకరింప ప్రార్థించుచున్నాము. పండ్లెంటు గంటలనుండి యును 4 గంటలవరకు వాద ప్రతివాదములు జరిగి సవరణ అన్నియును నిరాకరింపబడి మూడవతీర్మాన మధిక సంఖ్యా తలచే నామోదించబడినది.

మన ఈ విషయమున సంయోగమున పనులను నిర్వహించుట కవకాశము కలుగునట్లు అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానము నేర్పరుచుటకు నూచనలను చేయుటకును సంధి మహాసభవారి ననుగదగు నను నూచనను బ్రిటిషు సంప్రదర్శనముగా నాలోచించుచున్నాము.

సంధినిగూర్చి క్లెమెన్సోగారి ప్రయత్నము.

పారిసు, డిశంబరు 31:— అధివారము మొదలు నిన్నటి యదయమువరకును జరిగిన వర్తమందు క్లెమెన్సోగారికి విజయము కలిగినది. ప్రాశస్త్య సంబంధించిన సంధి పరిష్కార విధాన స్వరూపము నితరు నిరూపించెను. కాకాంగ్రాంగ సభలో క్లెమెన్సోగారి కట్ట విశ్వాసమును గూర్చిన తీర్మానమున 98 మంది ఆనుకూలుతు 98 గురు ప్రతికూలుతు. ఇందు వలన బ్రిటిషు దేశమున నియోజనమున ప్రధానమంత్రి లాయరు జార్జి గారికివలెనే ప్రాశస్త్య ప్రధానమంత్రి క్లెమెన్సోగారికి గూడ మంచిబలము కలిగినది. సముద్రస్వాంత్ర్యమును గూర్చి పరామర్శ రెన్నటికిని బ్రిటిషువారి కట్ట కృత్యములు కా జాలరని నేను విశ్వాసముగారి తో తెలుపగా విశ్వాసముగారు సంతసించిరి క్లెమెన్సోగారు నుడిచిరి.

విశ్వాస సభాపతి ప్రాశస్త్యదేశమున కేగుట

అంధ్ర, డిశంబరు 31:— నేడు సభాపతి ప్రాశస్త్యదేశమునకు బయలుదేరి వెళ్లెను. జార్జి వక్రర్తి, మేరీచూరాజీ లాయరుజార్జి గార్లు క్లెమెన్సోవలకు వచ్చి సభాపతిని, సాగ నంపిరి. బకింగ్ హాము రాజమందిరము మొదలు విక్టోరియా స్టేషనువరకును ప్రజలు మాన్యమున కిరుప్కలను తుములముగ నిండియుండిరి. సభాపతి ప్రయాణము విద్యుచ్ఛక్తిములలో రాగా ప్రజలు జనుజనుధ్వజములను గావించిరి. మొదటి బండిలో సార్వభౌమసభాపతియును రెండవబండిలో మహారాజీ, విశ్వాస సతి, మేరీచూరాజీలు నుండిరి. సేనలు స్టేషను కడ సభాపతికి గౌరవమును నెలవెను. లాయరుజార్జి దంపతులును, రీడింగ్ ప్రభుదంపతులును, బోస్ట్లా, రాబర్టు, సెసిల ప్రభువు, వాల్టర్లూంగుగార్లును, ఆమెరికా రాజుల వర్తము వారును ఇతరులను నచ్చియుండిరి. రీడింగ్ ప్రభువు విశ్వాససతికి మనోవారమును పుష్పగుచ్ఛమును సమర్పించెను. సభాపతియును సతియును సార్వభౌమధూమ కళటమునబడులుడైరి. సభాపతి బ్రిటిషువారు చూపిన ఆదరణకు చాలసంతసించెనని ఆతని సహచరులలో నొకడునుడిచెను. సంధినిబంధనలనుగూర్చి బ్రిటిషు ఆమెరికాదేశమునకు సరియగు సమాధానము కలిగినదని ఆతడు తెలిపెను.

చీనా ప్రతినిధులు.

అంధ్ర, డిశంబరు 31:— చీనా విదేశమంత్రియును మరికొందరును సంధిసభకై పారిసుకు బయలుదేరిరి. చీనా దేశము తక్కిన దేశములతోపాటు సమానస్థితి, బద్ధముటకు కియావోను మరల చీనావారి కిచ్చివేయవలెను. చీనా అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానమును చక్కజేయవలెనని చీనావారు కోరదని ఆతడు నుడిచెను.

ప్రిన్సుఫీసలుగారిని బహూకరించుట.

అంధ్ర, డిశంబరు 30:— మాన్య మందిరమున ప్రిన్సు ఫీసలుగారికి విందు జరుపబడినది. కల్లులు లారెస్సు, రాబర్టు సెసిలు ప్రభువు, సర్ హెచ్. మెక్లొహాకు, సర్ జే. డ్రెను గార్లు యున్న గువారు విందుకు కచ్చిరి. మొదటిస్వస్తి వచనమును లార్డు మేయరు గారు పాదించుచు జనరలు ఆరెన్సీ గారికి అనుసేనలు చేసిన సహాయమునకు అంధ్రు పాపము చాల కృతజ్ఞులని నుడిచిరి. మిత్రమండలివారే ధర్మములను కాపాడ నిరంతరమును వీక్షితులూ అట్టి న్యాయస్వాంత్ర్య సంరక్షణముకొరకే ఆరబుసేనలు పోరెను. నేను బ్రిటిషు దేశమున అంధ్రు యున్న గు నగరములకు చూచినపిమ్మట బ్రిటిషు వారికి ఆరబుబట్టు గల సంపూర్ణమైత్రి స్పష్టమైనదని ప్రిన్సు ఫీసలుగారు నుడిచిరి.

ఓ కూసుగుగారు

అంధ్ర, డిశంబరు 30:— టి. పి. ఓ కూసుగుగారు లిబర్యులులో నుపన్యసించుచు విద్యంకు దేశము తన కసి తీర్చు కొనుగట్టు ప్రభుత్వమువారే చేసినవియు లేవు 60, 70 విధము పార్లమెంటు సభ్యులు బెయిలులో నుంచబడినవో ప్రభుత్వమువారే అందువలని కష్టములను భరింపవలె ననియు చెప్పిరి.

సర్ ఎడ్వర్డు కార్నసుగారు

అంధ్ర, డిశంబరు 30:— సర్ ఎడ్వర్డు కార్నసుగారు తమ నేమ్మకొను జనుల కొక యుత్తరమును ప్రకటించుచు అందిట్లు (వాసిరి:— ఈ ఎడ్వర్డులవలన విద్యంకు వారావరణము కుద్రపడినది. విద్యంకు స్వర్ణంత్రిప్రకాశతాతమై యుండవలెనా లేక అంగ్లదేశపు పార్లమెంటు ప్రభుత్వముక్రింద నుండవలెనా అనునదియే సమస్య.

జయచిహ్నము ధ్వంసముచేయబడుట

అంధ్ర, డిశంబరు 30:— కాల్కుకగరమునందలి సిస్ ఫీ నర్లు దక్షిణాఫ్రికా యుద్ధమునందు పనిచేసిన కాల్కునైటల గౌరవార్థము స్థాపించబడిన యొక మండరమును డైసమైటుతో నాశము చేసిరి.

మంత్రివర్గ నిర్మాణము

అంధ్ర, డిశంబరు 31:— మంత్రివర్గ నిర్మాణమును స్థిర పరుచుటకు లాయరుజార్జి గారు నేడు వేయికు వెళ్లెదరు. ముందువారమున ప్రధానమంత్రి పారిసుగరమునకు వెళ్లు లోకలనే ఆతడు మంత్రివర్గమువారి పేరులను వ్యక్తపరచుచును. కోశ, దేశీయ, విదేశ కావ్యాలయములందు చాలమార్పులు కలుగవచ్చును. 12 గురు మంత్రిగా మార్చిమే యుండును. కార్మికుల ప్రతినిధులను గూడ లాయరుజార్జి గారు రాగోరెదరని తోచెనుగాని వారిభావ మస్పష్టముగానున్నది. కాంతి వారులు వీరిపోవుటచే ప్రభుత్వమున పాల్గొనరాదని కార్మికులు చేసిన తీర్మానమును వారివుడు మరల నాలోచించి రద్దుపరచుకొనవచ్చును. బార్నెసు, రాబర్టు, వార్డెలు గార్లు అధికారమును నుండురనియే తోచుచున్నది. కార్మికులు ప్రతికక్షలలో జేరుటకే నిశ్చయించినది డెయిలీ న్యూసువలె ప్రకటించినది. క్లెన్సు, థామసుగార్లు కార్మిక నాయకులుగా పేర్కొనబడిరి గాని గనుల పనివాం ద్రాధిక సంఖ్యకులుగాన ఆదమాటను గూడ నుండవచ్చును. నియోజింపబడిన లిబరలు కక్షవారిలో 5 గురు మాత్రమే లాయరు జార్జి గారి తో కలసి పనిచేయ నిరాకరించిరి కొయిలేమను లిబరలు కక్షవారనుచున్నారు. ఆస్టిన్సు కక్షగారు లిబరలకక్ష మూలధనమును కొయిలేమను లిబరలల కక్షను చేయవలెనని మంత్రివర్గపు వ్యతికల ప్రాయుచున్నది. వారట్లు చేయుదురా?

మరణము

అంధ్ర, డిశంబరు 30:— మారణబోలినపు రిగ రెండు ఆల్ఫ్రీడు ఎరలుగారు చనిపోయిరి.

కొంటు ప్లకెంటును వదలుట

అంధ్ర, డిశంబరు 31:— విద్యంకులో జర్మనుల కుట్రల సంబంధమున ఇంగ్లాండులో నిర్బంధించబడిన కొంటు ప్లకెంటును మరల హెచ్చుచుండి నియోజించుటచే వదలిరి. ఆతడు డబ్లినుకు వచ్చెను.

ప్రాశస్త్య

అధికార సమత్వము.

పారిసు, డిశంబరు 30:— రాజ్యాంగసభలో విదేశీనియములనుగూర్చినవర్త జరిగినపుడు రమ్యము సేవకు పంపగూడదని ఒకసాంఘికవాది యుపపాదించెను. అందులకు ప్రతికూలుతు 980 మంది; అనుకూలుతు 144 మంది. అధికార సమత్వము ఉండవలెను. బ్రిటిషు ప్రాశస్త్య ఇటలీ ఆమెరికాదేశముల వారికి యుద్ధమురాకముండే యిట్టి సామంతుండి మాలో నేదేశము వారి తో ప్రతిఘటించినను మాఅందరి టిఫు టించినట్లే యగునని వారు ప్రకటించి యుండినవో జర్మనీ, ఆస్ట్రీయాదేశములవారి యుద్ధమును తలపెట్టియే యుండగ గాన నికముం దట్టి సామరస్యమును నేను కలిగింపజూచెదనని క్లెమెన్సోగారు సమర్పించిరి.



**ప్రెంచి మోటారు వ్యాపారము.**

పారిసు, డిశంబరు 31:— ప్రాన్సునందు మోటారు స్పీడింగు వ్యాపారమునై విధింపబడిన నిబంధనలు కేటితో తొలగింపబడినవి. మోటారుబండ్ల వ్యాపారమున కెక్కువ సౌకర్యములు గలిగింపబడును.

**అమెరికా**

**అమెరికాలో నౌకానిర్మాణము**

వాషింగ్టన్, డిశంబరు 31:— మూడువర్షముల నౌకానిర్మాణము ననుమతించుటకు అన్ని శాఖలవారికి నంగీకారము కుదిరినందున నిర్మాణమును నిలుపువేయుటకు విల్సన్ గారి కధికార మియ్యబడ దగునని ప్రతిపది సభలో దాని యల్పగారు నడిపిరి.

**నౌకానిర్మాణము**

వాషింగ్టన్, డిశంబరు 31:— నౌకానిర్మాణ సంఘం పవలె నని సంధిసభలో నుండును సంపూర్ణముగ నంగీకరించి స్థిరపరచినతో అమెరికావారు ప్రపంచమున నిర్వహింపబడు నౌకానిర్మాణము నిర్మించుటయే కర్తవ్యమని దానియల్పగారు ప్రతినిధిసభయందు నడిపిరి.

**రుమేనియా**

**ఫెర్డినాండు రాజు.**

లండన్, డిశంబరు 31:— బ్రూస్లియానియా దొంతిన మువారి ప్రతినిధులు కోరికరితిన బిజ్జాకరణకు నీస్తరుదీ పరిసర ప్రజేశమునందంతటను తాను పరిపాలించెదనని ఫెర్డినాండు రాజు తెలిపెనని బుఖారెస్టునండి వార్తవచ్చింది.

**రుష్యా**

**రష్యాపీఠి.**

లండన్, డిశంబరు 31:— రష్యన్ వాయువార్త యిట్లు ప్రకటించుచున్నది: మహాయుద్ధము జరుగుచున్నది. యుక్రేనియను సోవియటు సేన భారతాఫ్ ఎకా టెన్కోస్టాయి మిక్సర్ ప్రాంతములందు పోరుచున్నది. జనవరి 1-వ తేదీకి జర్మనులు విల్నా నుకదలి పోరుచున్న ప్రెస్టులిటోస్కునందు అరాజకము ను మహానష్టితీయు వ్యాపించి యున్నది. అచ్చట నున్న కోట నాశనము గావించబడినది.

**బోల్షివిక్కుల విజయము.**

లండన్, డిశంబరు 31:— రష్యన్ వాయువార్త యిట్లు తెలుపుచున్నది: వెస్టోరామెచెక్ రంగమునందు మేము పురోగమము నలుపుచున్నాము. అనేక గ్రామముల నాక్రమించుకొంటిమి. రివాబరంగమునందు తీవ్రముద్ధము జరిగిన వెనుకను క్రతువులు 500 మంది సైనికులను 4 ఫిరంగులను ఇచ్చటికి దించిరి. రివాప్రాంతమున 20 ఫిరంగులను కట్టుకొంటిమి. యుద్ధరంగపు దిక్షిణభాగమున క్రతువులు ముమ్మడి గ్రెనెస్కు వైపునకు వెనుకకు వెట్టిరి.

**వైటుగార్డు పరాజయము.**

లండన్, జనవరి 1:— రష్యన్ వాయువార్త యిట్లు తెలుపుచున్నది: ఊరలం పర్వతములకు పశ్చిమమున నున్న వైటుగార్డునుభ్యుస్థానమున ఉభా అనువులను మేమక్రమించుకొంటిమి. లిథోనియాను ప్రభుత్వమువారు విల్నానుండి కోనోకు సోవుచున్నారు.

**మరికొన్ని విజయములు.**

లండన్, జనవరి 1:— రష్యన్ వాయువార్త యిట్లు తెలుపుచున్నది: మేము రివాబరంగమునందు కోమాట్కో (వెం డిన్-చెత్) డ్రెస్సానదివై నున్న కోమాన్కోఫ్ అనువులను, స్క్వెట్టియానీసోనీకపు లైలుమార్గమున నున్న యెస్టానీపురమును ఆక్రమించుకొంటిమి.

**ఒడెస్సాయందు పరాసుసేన.**

లండన్, డిశంబరు 29:— ఒడెస్సాయందు తీవ్రముద్ధము జరిగినందు అందు పరాసుయద్దవాకలు పాల్గా నేననియి అండకు తెలియవచ్చినది. పరాసువారు స్థానికాధికారుల తోడ్పాటుతో 5 వేలమంది సైనికులను ఒడెస్సా నగరమున

దించి ఒడెస్సానగరమున కాంతినిట్లు కేర్పాట్లు చేసిరి. ఒడెస్సాయందుల సైనికులు పరాసువారు ఒడెడిగుమండగా వారి వై కాల్చిరట. పరాసుయద్దవాకలు ఫిరంగులు బారుచేసి ఒడెస్సాపురపు వెనుకనున్న రష్యన్ కిరీరమువై గుండ్లనేసెను. విశేషవత్తులు గలిగినట్లు తెలియుచున్నది. పరాసుసేన లింకను ఒడెస్సానగరము నాక్రమించుకొనియున్నది లేనిది తెలియదు.

**ప్రధానమంత్రి ప్రకటన.**

పారిసు, డిశంబరు 31:— పరాసువారు యుద్ధము చేయటం ఒడెస్సా నుంచి దిగిరి ప్రధానమంత్రి క్లెమెంకో గారు రాజకీయ సభయందు వెప్పిరి.

**పోసెనులో కలవరము**

కోవెన హేగను, డిశంబరు 31:— పోసెను పోసెన నాక్రమించి చాలవంద జర్మన్ యుద్ధగులను ఇతరులను నైకవిచారణచేసి వధించిరి. అంతట జర్మన్ సేన అంతికికి దాని నాక్రమించి వైకరా సముద్ర ప్రకటించి పట్టుకొనెను. యుద్ధవారి తప్పు తక్కినవారి నంద ని నిరాయుధులుగా వించిరి. నాటకకాలము ఇతర విశోధనలముల పోసెనువారు మానివేసిరి. సభలు జరుగునాడదనరక బోర్డును పత్రిక వ్రాసినది.

**పోలండులో మిశ్రమ ప్రభుత్వము.**

వార్సా, జనవరి 1:— పోలండులోనన్ని కష్టముల ప్రతిధులనుగల దొరతన మేర్పడెను. జర్మనులు పోసెన కదలకలచుటలేదని వాచర్యలనున స్పష్టచుచున్నది. పోసెనులో మెడోవస్కి గారికి ప్రజలునుమగు స్వార్థముగనిరి పోలండుదేశము మరలవచ్చుతీస్తానను నాక్రమించుకొనునని అతడునుడివెను. అతడు పోసెనును వదలిపోలేనని జర్మను యుద్ధగు లాజ్ఞాపింప నతడు నిరాకరించెనని పోలండు లింతి వార్తవచ్చింది.

**బోల్షివిక్కుల పురోగమము.**

లండన్, డిశంబరు 31:— బోల్షివిక్కులు విస్తరియాలో చాలభాగము నాక్రమించుకొనుచున్నారు. వెంటనే సహాయము కావలెనని లండన్కు రూఢివార్త వచ్చినది.

**బోల్షివిక్కులు గనులను పాడుచేయుట**

కోవెన హేగను, డిశంబరు 31:— ఉత్తరవైకేషియాలో విప్లవము కలుగుటవలన నవటికి సేనలను పంపవలసివచ్చినది. పోలండు విప్లవమునకు కారకులు. స్వార్థకమలతో చేరిన బోల్షివిక్కులు గనుల పనివాండ్లు చున్న వారందరును చాల గనులను ధ్వంసముచేసిరి. ఒక గనినిండ నీరు నింపిరి అనేక కోట్లమార్కులు నష్టము కలిగినది. ఒక శతశ్చిదేశము ను ఒక పదాలిదేశమును పంపబడెనని వైట్సుకుంటి వార్త వచ్చెను.

**మహామారణము.**

పారిసు, డిశంబరు 31:— మాస్కోమండలమున క్వర సాయుధులు తిరుగడగా బోల్షివిక్కులను రెండుగాడ్లును మహామరణ మొనరించి విప్లవము నడంచిన జర్మను ప్రతిక ప్రకటించినది.

**జర్మనీ**

**బవేరియాలో ఏక రాజ్యాధిపత్య వాంఛ.**

లండన్, డిశంబరు 31:— మరల కోక రాజు పరిపాలనను సేర్పరుచుటకు కొందరు మ్యూచిగా ప్రధానస్థానము సేర్పరుచుకొని బవేరియాలో నన్ని మండలములందును కాళుల సేర్పరచి పనిచేయుచుండుట కనుగొనబడినది. 40 మంది కట్టుకొనిరి. వారిలో కొంద యుద్ధగులు గూడ కలరు. ఆయుధాగారమును కళపరచుకొని సోవియటు క్యూనియావలను బండిలను సేనుకలెనని విప్లవకారు లాలోచించినది డెయిలి న్యూస్ ప్రతికకు మినిచించి విలేఖనుకు తెలిపెను.

**కెయిజరు రిక్షక సంఘము**

కోవెన హేగను, డిశంబరు 31:— కెయిజరు ప్రాంత సంరక్షణ దీక్షతో వైట్సునగరమున కొంతమంది పురుషులును స్త్రీలు మొకసంఘముగ నేర్పడిరి. కెయిజరు నిర్దోషియని భృతపరచుటయే తమ సంకల్పమని వారు ప్రకటించిరి. అందు

లకు కలయు విషయములను తెలుపరలే నని రాజనీలజ్ఞులు మున్నగువారిని కోరిరి. ఆ సంఘమునకు ప్రమ్యరాజు హెన్రీ గారి సభ్యుడుగా నుండగోరిరి. అందులను వారు హిందెను బద్ధగా రద్దులు చేసి విషయమున సాత్వమిశ్యులని యుండును గాన సభ్యుడుగా నుండెద నని హెన్రీ రాజుగారు తెలిపిరి.

**జర్మనులను ప్రవర్తన.**

కోవెన హేగను, డిశంబరు 31:— జర్మనీలో హెగ లాబు అను "వాల్యన్టీరీ" పత్రికా సువాదకుని మంత్రికర్తమున నిటేరిల నినుమించిరి. అతడు రాజీనామా విచ్చెనని వైట్సు నుండి వార్తవచ్చింది.

**స్వార్థకుల సభ**

కోవెన హేగను, డిశంబరు 31:— వైట్సులో స్వార్థకులనుచూపు జరిగినది. అసభకు జర్మనీదేశమున దన్ని రాష్ట్రములనుండియు 100 మంది ప్రతినిధులు వచ్చి, స్వర్థకప్రాంతములను పరిశ్రమించి ప్రత్యేక కార్యాలను మేము పెట్టుకొనుటకు సభివారు తీర్మానించిరి. మాస్కోలో బోల్షివిక్ సాతకాల సేర్పరచిన రాజకీయ మరొందరును రష్యాసోవియటు ప్రతినిధులుగ వచ్చుటచే చాల సంతోషము కలిగినది. అతడు రష్యాసోవియటు కక్షయన నాసభలో నుపస్థపించెను.

**హాలండు**

**హాలండు వా రంగీకరించుట**

లండన్, డిశంబరు 31:— జర్మనీలో నున్న మిశ్రియం డలిసేనల కావారపదాధ్యక్షులను పంపుటకు వెట్టు సుపయోగించుటకు మిత్రమండలి వారు కోరగా హాలండువా రంగీకరించిరి ఈవినింగు స్పాడ్వర్డు ప్రకటించిరి.

**స్పెయిను**

**ప్రాన్సు స్పెయిను దేశములు.**

పారిసు, డిశంబరు 31:— పరాసు రాయబారి స్పెయిను రాజుగారిని సందర్శించి విజ్ఞప్తి సున్నించినపుడు పరాసు స్పెయిను దేశములకు సంపూర్ణ సమాధానము కలిగినది ఇక ముందు రెండుదేశముల ప్రజలను నెయ్యి పుతకయింపగలదని అల్ఫాకోరాజుగారు నడిపిరి.

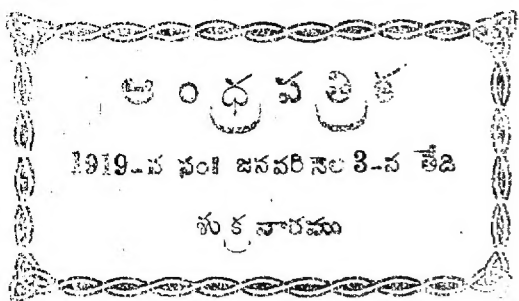
**బ్రిటను వలస దేశములవారు విల్సనుగారితో**

**ముచ్చటించుట**

లండన్, డిశంబరు 31:— బ్రిటను అధినేతనముల ప్రతినిధులకు, విల్సను సభాపతిగారికిని ఇంచి ఆచూల్యము కలిగినది. అందరికి చాల సంతృప్తియు సమాధానమును కలిగినది. సామ్రాజ్యముద్ధ మంత్రికర్త సభయందు బ్రిటను-అధినేతనముల ప్రతినిధులకు సమాధానము కలిగినది. పిమ్మట బ్రిటను ప్రతినిధులకు విల్సను సభాపతికిని సాయకర్తకు కలిగినది. వైట్సులమార్కులు, నష్టపరిహారము (ఈ విషయములు గూర్చి మే అధినేతనములవారు ప్రత్యేకముగ చూచుకొరిరి). అంతి రాతీయ యుద్ధకాల వ్యాసుస్సృతి, రాష్ట్రసీమార నిరూపణము, జర్మను అధినేతనములు, మున్నగు విషయములు చర్చింపబడినవి. అధినేతనములు జర్మనుల కయ్యబడవని అధినేతనముల వారికి వార్తాని మొలంగిరి. నానాదేశ కుమితి సేర్పరుచుట కందరు నంగీకరించి అది ప్రధానకర్తకర్తకుని గూడ నిర్ధారణ చేసిరి. సభాపతిగారు రాకమునపు తలపబడిన దానికంటె శీఘ్రముగనే సంది జరుగగలదని ఎల్లరును కలంచుచున్నారని యొక ఉన్నతోద్ఘోషి నుడిచెనని మ్యాంగు పొట్టు వ్రాసినది.

**ఇండియాకు మంత్రిసామగ్రిలు**

లండన్, డిశంబరు 28:— మంత్రిసామగ్రిల నికో ధము తొలగింపబడునని చర్చిలుగారు నడిపిరి. ఇండియాకు కొన్ని సామగ్రిలు ఇతరవారులకు స్త్రీయలకును కావలెనని రాజప్రతినిధిగారు కోరిరి. అని పంపబడుట కనుమతించ బడెనని నాకోక రైల్వే సంఘము డైరెక్టరు తెలిపెనని ఇండికేపు ప్రభువు నుడివెను. నవంబరు 19-వ తేదీని యంత్రిసామగ్రిల నిర్మాణ నిరోధము తొలగింపబడినది డిశంబరు 2-వ తేదీ వరకును ఆసంగతి గెవ్యును ఎరుగనే ఎరుగరు.



ఐ ర్లెండు దేశ స్థితి

క్రొత్త ఎన్నికలతో, ఐర్లెండుదేశము విషయ స్థితి గాంచుచున్నది. సక్రమాంధోళనాపరులై, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమున ఐర్లెండుదేశము గౌరవ సానము బడయవలెనని వాంఛించెడి జాతీయ వాదుల కలుకుబడి షీణించినది. ఐరిషు జాతీయ వాదులు సామ్రాజ్యాభిమానులు. శాంతికర్థుల నుపయోగించి, సక్రమాభివృద్ధి నపేక్షించువారు. వీరి ప్రాబల్యము సామ్రాజ్యమునకు బలమొసంగు చుండెను. స్వతహాసాధారణము దూరము చేసిన కొలదియు, వీరి కలుకుబడి తగ్గి, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునుండి వీడిపోవ నెంచిన సింఫీను కక్షవారి ప్రాబల్యము హెచ్చెను. ఇప్పుడు జరిగిన ఎన్నికలలో, జాతీయవాదు లడుగునబడిరి. సింఫీను కక్షమువా రధికసంఖ్యాకులు పార్లమెంటు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి. వీరిలో ననేకు లింకను నిర్బంధమున నున్నారు. స్త్రీలు తండ్రిపతండ్ల ములుగ వెడలి, సింఫీను కక్షమువారలకు సమ్మతుల నొసగిరి. సింఫీను కక్షపు సభ్యుల కార్యక్రమము భీతిని పురికొల్పుచున్నది. వీరు పార్లమెంటు సభ్యులుగ నెన్నికొన బడినను, పార్లమెంటు సభలో జేరరు. డబ్లిను నగరమున ప్రత్యేక పు పార్లమెంటుసభ నేర్పరచి, బ్రిటీషుశాసనముల గమనింపక పనిజేసెదరని తెలియుచున్నది. ఐర్లెండు నందు బ్రిటీషుపరిపాలనముతో బాటు ప్రత్యేక సింఫీను పరిపాలనమును, నెలకొల్పుట వీరి యాశయముగ గన్పట్టుచున్నది. సింఫీను కక్షము వారు గావించు దలచిన కలవరము నడచుటకు, ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులుగ నున్నారనుట కేమాత్రము సందియములేదు. కాని టైముపత్రిక చెలిపినటుల, ఐర్లెండు భావిస్థితి "అంధకారబంధురైన, అపాయకరమైన, సంశయోన్మదముగ" నున్నది.

ఈ విషయస్థితి నెదుర్కొను టెటులు? ఆంగ్ల దేశమునందీ విషయమైన సూచనలు బయలుదేరుచున్నవి. ఐరిషు స్వతహాసాధారణమునకు ఆరంభము నుండియు బద్ధవైరిగ నుండి, ఆస్పిర్తు ప్రభుత్వము నెదుర్చుటకు నైస్వముల సయితము సమకూర్చి, సింఫీనుకక్షముపారికి ప్రోద్బలము గలిగించిన, సర్ ఎడ్వర్డు కార్నముగారు, ఐర్లెండులో నొకటే పారాంతము గలదనిచెలిపిరి. బ్రిటీషు పార్లమెంటు క్రింద ఐర్లెండు దేశముండువా, లేక ప్రత్యేక ప్రజాస్వామ్యప్రభుత్వముక్రింద మారునా? కొరమాలిన అల్పస్థు ప్రాతికూల్యమువలననే, యిట్టి విషయస్థితి ప్రాప్తించినను, కార్నను గాంకను తమ ప్రాతే యభిప్రాయములను విడనాడకున్నారు. టి. పి. ఓకోనరుగారు, లిపరువులులో నుపన్యసించుచు, ఆంగ్లప్రభుత్వమువారు, ఐర్లెండు ప్రజలను నాగహవేసుల గావించి రనియు, సింఫీను పార్లమెంటు సభ్యులను కారాగృహమున నుంచుచో నాని బాధ్యతను వారే వహింపవలయుననియు, స్పష్టపరచిరి. ఐరిషు సమన్వయపార్లమనుకు కీర్తితేషు లగు గ్లాడ్ స్టను మంత్రి ఎంతయో ప్రయత్నించి, విఫలుడయ్యెను. పిమ్మట ఆస్పిర్తు గారు, సంగమమునకు బూర్వము, తమ శక్తి నంతను ధారబోసిరి గాని, అల్పస్థు వారు

కార్నను గాని నాయకత్వము క్రింద, శాసనాధికరణము గావించి, వారిపయత్నముల భంగపరచిరి. ఇంతలో యుద్ధము సంప్రాప్తించెను. యుద్ధసమర్థమున ఐరిషుసమన్వయసభ తీవ్రత జెందెను. ఐరిషుసమన్వయ పరిష్కరించుటకు, కన్వోషనుసభ యేర్పరచు గాని, అది యీకార్యమును నిర్వహింపలేకపోయెను. సింఫీనుకక్ష మంతటనుండయు క్రమక్రమముగ బెరుగుచు తుట్టతుడకు దేశమున కిట్టి విషయదశ దీసికొనివచ్చెను.

ఐరిషు ప్రభుత్వమువారు సింఫీనుల నుండగములను నైవికబలములచే నడచివేసు గలరు. కాని, యింతమాత్రమున ఐరిషుసమన్వయ పరిష్కరింపబడునా? నిర్బంధము లీ యశాంతిని బోనాడునా? ప్రాతచరిత్ర చరికించిన, నిర్బంధవిధానము ఐర్లెండులో కలనర మతికయింప జేయుచున్న దని, స్పష్టమగుచున్నది. ఐరిషు జాతీయ వాదులు నానాటికి షీణించుటచే, వీరు సింఫీను కక్ష వారితో కలియుట సంభవించును. ఇట్టి ఫలిత విడిపరకే మొదలిడినదని న్యూస్పేపరులు ప్రతికల్ నొక ఐరిషు విలేఖరి ప్రాసిన యీ క్రింది వాక్యములవలన గనుగొనవచ్చును. "సింఫీను కక్షమువారితో బాటు జాతీయవాదులు గూడ, ఐర్లెండు సమన్వయలను ప్రపంచమునెదుట బెట్టవలయునని, యంగీకరించుచున్నారు. ఈవారము డిల్లనుగారు వారి యనుచరులును విల్చుగారి కొక విజ్ఞాపన నంపిరి. విల్చుగారి 28-వ నెట్టెంబరు యుపన్యాసములో సూచించబడిన సంధికార్యక్రమమునకు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు ఐర్లెండు విషయమైనా చూపిన దృక్పథము చేతను, జరిపిన కార్యముల మూలమునను, భంగము కలిగించిరి, యీ విజ్ఞానము జాత ప్రయత్నించుచున్నది. ఐర్లెండు పరిపాలనము నిరంకుశముగ కొనసాగుటయే, విల్చుగారి ప్రక్షులకు బ్రిటీషు ప్రభుత్వపు జవాబులని, యీ విజ్ఞాపనము సూచించుచున్నది. ఇంతియగాక, స్వల్పసంఖ్యాకులు తమ యంగీకారము జూపువరకు ఐర్లెండునకు స్వాతంత్ర్యప్రదానము నిలిపివేయవలయు నను సూత్రము మిత్రమండలివారు జెక్కోన్లవకులగును, యిగోన్లవకును, పోలండు, ఆల్సెను లోరయిలులకును స్వాతంత్ర్య మొసగుటకు జేయుచున్న ప్రయత్నముల కడ్డవచ్చుచున్నది."

పై వాక్యముల గమనించిన, రానురాను జాతీయవాదులును, సింఫీను కక్షవారును చేతుల గలిపెదరను భీతి కవకాశ మధికముగ గలుగుచున్నది. ఐరిషు సమన్వయ తృప్తికరముగ పరిష్కరింపవలెనని, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు జాతీయ వాదుల కలుకుబడిని హెచ్చుజేయుటకు ప్రయత్నింపవలెను. జాతీయవాదులు సింఫీనుల హస్తములలోనికి జొరకుండ నాటంకపరుపవలెను. ఈ కార్యసాధన మెటుల సాధ్యమగును? మెయిలు పత్రిక పిడుగునకు బియ్యమున కొకటే మంత్రము సూచించుచున్నది. "ఐర్లెండు విషయమైన ఇంగ్లండు దేశ మొక పొరబాటు గావించినది. ఆ దేశము విషయము తెలివిగ ప్రవర్తింపక, అత్యంతసామ్య భావమును జూపినది. హిందూదేశములో గూడ నట్టి పొరబాటుపని జేయుచో, ఫలిత మతిఘోరముగ నుండును. అందుచే, అట్టి పొరబాటు కార్యము లీ దేశమున జరుగకుండ జూడవలయు" నని మెయిలుపత్రిక హెచ్చరించుచున్నది. దండన మార్గములు దప్ప, మెయిలు మొదలగు నాంగ్లో హిందవ పత్రికలకు వెలుత్రోవలుగన్పట్టెను. ఈ మార్గములు సక్రమాభివృద్ధి కొరకు, సకృతుగ

మాత్రముపయోగింపదగినవి. ఎల్లప్పుడు నీ మార్గములే యవలంబింపబడు చుండెనేని, వాటియెడ ప్రజలగౌరవము దగ్గి, అశాంతి విపరీతముగ బెరుగవచ్చును. ఐర్లెండు సమన్వయ వికసయినను సత్వరముగ పరిష్కరింప దలచినచో, వెంటనే ఐరిషు ప్రజలకు సామ్రాజ్యస్వభావపాలన, స్వయం నిర్ణయాధికారముల నొసగవలయును. ఆలసింది లాభముండదు. ఈ తరుణమునందయినను ఐర్లెండునకు సంతృప్తికర మగు స్వతహాసాధారణ మొసగబడుచో, జాతీయవాదులు తిరిగి తలయెత్తగలరు. సింఫీను కక్షము, ప్రోద్బలము లేక, సహజముగ షీణించును. నూతన పార్లమెంటుసభ వారింతటి కార్యమును సాధింతురా? లాయడుజార్జిగారి కిష్టమున్నను, అధికసంఖ్యాకులగు యూనియనిస్టు లీ కార్యమును కొనసాగి నిత్తురా? కార్ననుగాని సహచరుడుగు బోనార్లగా రిందుకొడబడెదరా? ఇందు విషయమైన నిశ్చయము గలుగకున్నది. నూతనకొయలిషను ప్రభుత్వనిర్మాణము, ఐర్లెండు సమన్వయపరిష్కారము ముఖ్యముగ చేపాటుట కనుసూలముగ లేదు. టైముపత్రిక చెలిపినటుల, ఐర్లెండుదేశపు భావిస్థితి తమసామ్యతమై యున్నది. అయినను, కాలప్రవాహము ననుసరించి, లాయడు జార్జి ప్రభుత్వమువారు అభివృద్ధి కడ్డపడక, ఐర్లెండు సమన్వయ సంతృప్తికరముగ పరిష్కరించి యశము గడించెదరుగాక యని కోరుచున్నారము.

లేబరుపక్షమువారి యాదర్శము

న్యూస్పేపరులు పత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది.

"నాగరికత యంతవరకును, మానవకోటిలో అల్పసంఖ్యాకుల సౌష్ఠ్యమున్నది. ఇందును గూర్చి విచారించి పనిలేదు. మానవ సంఘశాసనములే యిట్టి స్థితిని చెల్లెల్లెత్తెను. కాని ఈ దుస్థితి ఎల్లకాలము ప్రబలవలెనని చెబువును పరిణామము నాటంకపరచెడి వారి కార్యములు మాత్రము, నిందార్థములు. నాగరికమును మానవకోటియందంతటను వ్యాపింపజేసి, ప్రతిమానపునికిని జన్మస్వత్వములను సమకూర్చుటకు, లేబరు పక్షము వారు యత్నించుచున్నారు. లేబరు పక్షమువారు జీవితమును సౌఖ్యవంతము జేసు ప్రయత్నించెదరు గాని, బలవంతు లెత్తులను పీడించుట కవకాశములను సృష్టిజేతు ప్రయత్నింపరు. ఇంతవరకును, వ్యాపారపరిశ్రమలలో, ధనికులకు మాత్రమే యవకాశములు దొరకినవి. వీరికి విజ్ఞానాభివృద్ధి కన్న, ధనలాభమే ప్రధానము. లేబరు పక్ష మిట్టి ఏర్పాటులను సహించజాలదు. మానవులు గాని, జాతులు గాని, ఒకరి నొకరు పీడించెడి వద్దతి యంతమొందవలయును. విజ్ఞానము, సౌఖ్యజీవనము స్త్రీపురుషుల కెల్లర కందుబాటులో నుండునటుల గావించుటయే, లేబరు పక్షమువారి కమ్యూనిస్టులు."

ఇట్టి మహాదాశయులుతో పనికి బూనెడి లేబరుపక్షమువారు, ప్రపంచకళ్యాణమున కెంతయంతోడ్పడెదరనుటకు సందియములేదు. ఈ ఎన్నికలలో లేబరుపక్షమువారికి తగినన్ని యవకాశములు గలుగకున్నను, కొలదికాలములో వీరి పలుకుబడి హెచ్చి దేశమునకు వీరు మహావకారము గావంపగలుగును రని, యూహంపవచ్చును.

విల్చుగారి యుపన్యాసములు.

విల్చుగారు రాగ్ల దేశమునందొంగిన యుపన్యాసములు, వారి దృఢసంకల్పమును తేటపరచుచున్నవి. న్యాయము, ధర్మ మను పదముల



యర్థములను, యూరక గ్రహించుటయేగాక, వాటిని యాచరణలో పెట్టుటకు ప్రయత్నింప వలెనని, విల్సను మహాశయుడు చక్రవర్తిగారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు దెలిపియుండెను. మాం చెట్టకులో నుపన్యసించుచు, విల్సనుగారు ప్రపంచ జాతు లన్నిటికిని గల సామాన్యలాభ జేయుము లను కాపాడవలెనని దెలిపియుండెను. ఇంత వరకును, విల్సనుగారు దెలిపినట్లు, ప్రపంచ జాతులు స్వార్థమునే ప్రధానముగ నుంచుకొని, దానిని పెంపొందించుట కనేక యుడంబడికల నేర్పరచుకొనినవి. అవియున్నయు యీ సంగ్రామ ముతో మూలబడినవి. ఇట్టి యుడంబడికలు ప్రజలమయిన కొలదియు, వివిధజాతులలో సంత రైవ్యమయ్యులు జనించును. అందుచే నూతన పునర్నిర్మాణమున, ధర్మమునే చే యా త గ గైకొని, యెవరి విధ్యుక్తమును వారు నెఱ వేర్చుచుండవలెనని, విల్సనుగారు హెచ్చరించిరి. ఇందువలన, వ్యక్తుల లాభములకు కొంతవడి నష్టము కలిగినను, ఈ నష్టమును సరకు జేతుక ఎల్లరు సహకారభావముతో మెలగవలయును. అంతగా తీయభావము హెచ్చుచున్న యీ సమయమునందే మానవకోటి యధ్యుదయమునకై కృషి నలుపుట భావ్యమని, మిన్నగుగా చేసిన హితోపదేశ మెంతయు మెచ్చదగియున్నది. విల్సనుగారు రాంగ్ల దేశమును వదిలి, ప్రాన్సుకు బయలు వెడలిరి. సంధిసభ వారు విల్సనుగారి సూత్రములను పూర్తిగ నవలంబించిరేని, సంగ్రామబాధలు ప్రపంచము నికముందు సంక్షోభ పెట్టజాలవు.

హిందూ దేశము: సంస్కరణములు

ఈ విషయమై బాప్టిస్టుగారు హెరార్డు కత్రి కకు, చక్కని బ్యాపిస్టు ప్రాసెరి. మాంటాగూ విధానమునందు అభిప్రాయమును సూచిత మైన ఆటంకముల కూర్చు చర్చించుచు, నెమ్మది నెమ్మదిగ న్యవహరించుట అసంభవమనియు కేంద్రప్రభుత్వమున న్యవహరించుట ప్రవేశ పెట్టు కుండ, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు బాధ్యతవహించు నట్లు జేయుటకు వీలులేదనియు, బాప్టిస్టుగారు సువ్యక్తపరచిరి. బర్మాను హాలును గాఢ విషయమై ఇండియా కత్రిలో వ్రాయుచు, కెనడా, ఇండియా దేశములను బాప్టిస్టు చూపిరి. ఎనుబది వత్సరముల క్రిందట, కెనడాలో నైకమత్తము లేక, జాతి, మత భావాభేదములు దేశము నల్లకల్లోలము గావించు చుండెను. బ్రిటిషు ప్రాంచివారలకు ఎడతెగని పోరాటములు ప్రబలియుండెను. ప్రజలకు రాజ కీయశీక్షణము లేకుండెను. ఇట్టి స్థితిలో డర్హము ఎల్లను ప్రభువులు, కెనడాలో బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును ప్రవేశ పెట్టిరి. స్వార్థకుల లాకాలమునందును ఎల్లను ప్రభువును కనిపిర దూషించిరి. కాని, ఫలిత మేమయినది? కెనడానుందలి దుష్ప్రతి యంతయు సమసి, కెనడాదేశ మిప్పుడొంగ్ల సామ్రాజ్యమునకు పుష్పించుచు, సామన్యజాతియందున్నది. అట్టిపద్ధతి, హిందూ దేశమునం దేలయవ లంబించగూడ దని, సూచించుచు ప్రశ్నించు చున్నారు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు హిందూ దేశముపట్ల నిట్టి దూరదృష్టి నే గనుజుచెడరుగాక!

మద్రాసు ప్రైము

నేటి మద్రాసు ప్రైము కత్రిక నూతనాధి పత్యము క్రింద వెలువడినది. మెయిలు, జస్టిసు కత్రికలు సత్యరాభివృద్ధి గలుగకుండ జేయుచున్న ప్రయత్నముల నభినందించినది. సంపాదకీయ వ్యాసములో, మాంటాగూగారిని కనిపిర దూషించి, లాయరు జార్జిగారు నూతన నియమక

ములలో మాంటాగూగారికి ముత్రిపదవి నొసగజనదని, గట్టిగ బోధించినది. వారిసానమున పూర్వచార్యము డగ్ల ఘోషజేనుగారిని విశు మింప గోరినది. ఇంతకు పూర్వము, మద్రాసు ప్రైము కత్రిక ఆంగ్లో హైందవాభిప్రాయమును వెలిబుచ్చుచున్నను, కొంతవరకు మితవాదము నవలంబించుచుండెడిది. ఇప్పుడు మాంటాగూ, భార తీయాశయములను నిందించుటతో మెయిలు కత్రికను గూడ మించెడి సూచనలు గావించు చున్నవి. ఇట్టి కత్రికలు వృద్ధియైన కొలదియు, స్వపరిపాలనోద్యమమున కెక్కుడు ప్రోద్బలము గలుగుట నిశ్చయము.

స్వల్పనిర్బంధములు

లండను ప్రైము కత్రిక యిటుల వ్రాయు చున్నది. "అన్నిటికన్నను, బరకాహంప్రభువు గారు ప్రభువుల సభలో సూచించినట్లు, వార్తా కత్రికలపై మోకబడిన నిర్బంధముల దొలగింప వలయును. వాతావరణముకూర్చి ఎక్కువైన జేయకూడదను నిర్బంధ మిప్పుడు తొలగియుండ నచ్చును. ఇటులనే మిగిలిన నిర్బంధముల దొల గింపవలెను. "అడేషన్" అను యుద్ధనాక యుగిసిపోయినట్లు, ప్రపంచమునం దితరదేశ కత్రికలు ప్రకటించిన నాలుగు వత్సరములకు, మన ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. అంతకాల మును, నెట్టివార్తను ప్రకటింపని ఆంగ్లకత్రికల విచక్షణజ్ఞానము గూర్చి ప్రభుత్వమువారు భయ పడ నవసరములేదు."

ఇట్టి స్వల్పపు నిర్బంధముల నోర్వలేక, లండను ప్రైముకత్రిక ఉద్ఘోషించుచుండ, బారతీయ కత్రి కల నావరించిన నిర్బంధముల గూర్చి నేమనవల యునో దెలియకు.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ నిర్మాణ ము గూర్చి, కలకత్తా కాంగ్రెసు సభ వారు తీర్మా నించుచుండిరి. ఆ తీర్మానమును భగ్గువరుకనలే నని, ప్రతిపాలు రెన్ని యో ప్రయత్నముల జేసిరి. ఈ వత్సరపు జేతీసు మహాజనసభ వా గా తీర్మా నమును తిరిగి బలపరచియున్నా రని తెలుపుట కెంతయు సంతసించుచున్నారు. ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము స్థిరపడినది. ఈ సంఘము వారు తమ కార్యకౌశలముచే, తమ కొనగబడిన సౌకర్యమును దేశాభ్యుదయముకొర కుపయో గింపగలరని, చాటవలెను. ఎంతవరకు వీరీ కార్య మును జయప్రదముగ నిర్వహింపగలరో, కనుగొను టకు నిరీక్షింపవలసియున్నది.

కొంట్టు ప్లంకెట్టుగారి విడుదల

నూతనముగ పార్లమెంటు సభ్యులుగ నెన్ను కొనబడి, సికాఫీసు కక్షవారగు, కొంట్టు ప్లంకెట్టు గారు నిర్బంధ ము నుండి వదలివేయబడి రని య, వారు డెల్లను నగరము జేరిరనియు, రూటరు దెలుపుచున్నాడు. విప్లవకాసు లగు సికాఫీసులు బ్రిటను దేశమున నదలివేయబడు చుండగ, హిందూ దేశమున రాజకీయనిర్బంధితుల నింకను వదలివేయకుండుట భావ్యముగ లేదు. సంగ్రామము ముగిసి, దేశములో శాంతివ్యాపించి యుండ, రాజకీయ శిక్షితుల క్షమించి, ప్రభుత్వము వారు వారికి స్వాతంత్ర్య మొసకవలయునని, జాతీయమహాసభ గోయుండెను. ఆ కోర్కెను ప్రభుత్వమువారు సఫలముగ వ్రాగితులు.

కరెన్సీనోట్లు

రూపాయి, 2½ రూపాయల నోట్లు, ఒక రి నుండి యొకరికి మారుటలో, నలిగి, మాసి, తరు ముగ చినిగి గూడ పోవుచున్నవి. ఇటులజరుగ కుండుటకు, ప్రభుత్వమువారు కాపానుతో లక్ష సంయల జేయుచుచున్నారు. ఒక్కొక్కసారి వెల రెండవారిని దెలుప బడినది. ఈ సమయము ప్రజల కూరక సప్రయచేసిన బాగుండెడిది. లేనిచో, స్వల్పధర బెట్టినను బాగుండును. అటుల గాక, 2 అణాలధర నేర్పరుచుటచే, ప్రజాసామాన్యము వాటిని కొనజాలరు. ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ మందుచే నెఱవేఱజాలరు.

వేగు

నివారణోపాయములు

డాక్టరు రాఘవేంద్రరావుగారి యువవ్యాసము నిన్న సాయంకాలము నగరమున వ్యాపించుచున్న వేగు ను నివారణచేయుటకు కనీస సమసాయముల నరయుట కొక సభ తిరుళ్లిక్లేజీ నుదలి కట్టెనుచుండెను. కొక గొప్ప సభ జరిగింది. రావుబహదరు వి. ఎ. ఆనంతరావుయ్యగారు సభాధిపత్యము వహించిరి.

కాన్ఫరెన్సును ఆరోగ్యాధికారు లగు డాక్టరు కే. రాఘవేంద్రరావుపంతులుగారు, కాన్ఫరెన్సువారింతవరకు వేగును నివారణచేయుటకు చేసిన ప్రయత్నములను విరించి, ముందు ప్రజలు నగరమున వేగు వ్యాపించినందుండ చేయుటగాను చేయవలసిన పనులను విరిచుచు కొక గం ధీకోకవ్యాస మిచ్చిరి. నగరమున గత 22 సంవత్సరములనుండి వేగు వ్యాపించియుండలేదు. కావున ప్రజలు నగరమునందిక వేగు నిరంతరము వ్యాపించి యుండునని భావించుటలో నిజ మేమియులేదు. వేగు విచారణ సంఘమువారు సయితము మ దరాను నగర వాతావరణము వేగువ్యాధికి కలిగింది కాదని అభిప్రాయ మిచ్చియుండిరి. వేగు వ్యాపించుటకు కొన్ని కొన్ని పరిస్థితులుండి తీరవలయును. బల్లారి, కోయంబుత్తూరు, నేలము, నీలగిరిలయందు ఆరిగియున్న గలవు. అందులననే ని గంతిగ నూత్రదేశములందు మనము వేగు వ్యాపించుట విచరు వ్నాము. నగరమునందు ప్రారంభమున వ్యాపారధి కుష్టము నందు వేగునొకెడిది. ఆ ప్రదేశమునందలి పాకలన్నటిని కాల్చి వేసి, వ్యాధి ఇతర ప్రారంభములకు వ్యాపించునుండ కాన్ఫరెన్సువారు పర్యప్రకృతియులను చేయుచున్నారు. ఆ ప్రదేశమునందలి ప్రజలకు ఆహారవస్త్రములన్ని వాని పోషించుచున్నారు. ఈ వేగు నూత్మజీవులు సాధారణముగా ఎఱు కలకు వ్యాపించి వానిచంపివేయును. తరువాత ఆహారము మాన వలకు వ్యాపించును. కావున చచ్చిన ఎఱుకలు కనుబడింపెంబు నే గృహయజమాను లావిషయమును కాన్ఫరెన్సు ఆరో గ్యాధికారులకు తెలుపవలయును. కక్షుగమే అధికారులు వ్యా ధిని నివారణచేయుటకు ప్రయత్నియును చేయగలరు. ఈవిష యమున ప్రజలు మూకీభావము వహించిన నగరమున ఆపా యము కలుగుట కేమియు సందియముండదు. ఒకనీడనుందు వేగు వ్యాపించినది కలగొనినవెంబునే ఆపిగిని పాపిపెట్టు ట చాల నుంచిది. ఎఱుకలను పట్టి చంపుటయు చాల నుంచి ది. ఈవిషయములు పెద్ద పెద్ద పట్టణములందు కార్యమారము న దెట్టుట కొంచెము కష్టమైనది. అట్లుకు ప్రజలు వేగు ని వారణముగాను కాన్ఫరెన్సువారి వైద్యులచే పాడి పిల్లలను పోషించుకొనట కొంతమట్టుకు భావ్యము. ఇంతవరకును న గరమున 27 నుండి వేగుతగిలి 18 నుండి మరణించిరి. మిగిలిన 9 నుండి కాన్ఫరెన్సువారి వైద్యులయమున సౌక్యముగాను వ్నారు ఎఱుకల మరణమునకు వేగుతగిలినవారికి నగరమున గల ప్రతివైద్యులయమునందును చికిత్స చేయబడును. న్యాయాధికు రూపకచుగ వేగు తగిలినవానికి ప్రత్యేకముగా కాన్ఫరెన్సువారిచే నెలకొల్పబడిన వైద్యశాలకు వైద్యులయ మునందు చికిత్స చేయబడునని రాఘవేంద్రరావుగారు ను విరి. తదనంతరము అన్నియు వేగు వ్యాధినిగిరించి కొంత మాటలాడిన తదనంతరము సభా కార్యక్రమము ముగింపబడి నది.

సంధి సమావేశము

లండను, డిశంబరు 31:— వైమోర్, విల్సనుగార్లు విమర్శించుచును భారతమునకు వ్యవహరించిరి. అభిప్రాయ భేదముగలవి పత్రికలు వ్రాసినవి.

జాతీయ మహాసభ.

ఒక ప్రేక్షకుని అభిప్రాయములు.

ధిల్లీ, డిశంబరు 31:

ఈ సంవత్సరపు జాతీయమహాసభ చివరకు ముగిసినది.

నేటికే సభ్యుల సంఖ్య మరింత తగ్గిపోయెను. అధ్యక్షుని సభా నేతకత్తె కిక్కిరించుటయు మునుపటివలె ప్రత్యేకముగ నొంద లేదు. బాబా జగదీశులును, బ్యాంకువాయిద్యమును శోభగా లేకున్నను ప్రేక్షకుల హృదయపూర్వకపు సంతోషమువలె జూచునట్లు లేదు. నేటి దినవర్త్య అంతి ఉత్సాహవంతములుగ లేవు. తిర్యగములలో పెక్కింటిని అధ్యక్షులే యుపహరించి చిరు ఉత్సాహంతము లగు ఉపన్యాసములు గూడ తక్కువయ్యెను. ఆయనను ప్రేక్షకులముఖంబు మంతనియెత్తినామెను జూపలేదు. సి. ఆర్. దాసు మొదలగువారు చాలా తీవ్రముగ వాదించి తిర్యగములు రెండు మూడుగలవు. రానున్న సంధి సభకు తిలకు, గంధి, సుర్యునుహస్సేను ఇమామగారు భారత ప్రతినిధులుగ నెన్నుకొనబడవలయునని తిర్యగింప బడలేదు. దాసుగారు మొదటి ప్రతినిధిగూర్చియే యుపహరించునెంచి చక్రివక్తగారి సవరణసరించి తక్కిన ఇరువురను చేర్చిరి. స్వయంసిద్ధులును ప్రముఖులనుండి ఇతరులతో ప్రాతినిధ్యవలయుగా జాతీయమహాసభ ఇట్లెన్నుకొనబడలూ వింత యేదయినాదుగాని కొంతమంది రియేషన్ నంగీకరించురానుని సుకయింపబడని యున్నది. హిందూజాత మియధికారియును గలసియుండుటయే కాక దేశీయ సభాసభ్యులు తన స్వస్థియును స్వీకరింప నెంచుచున్నదిని యున్నరై న తలంతురు. ఇందు ముఖ దోరతము వారికిని ప్రతినిధు ప్రజలకు నెట్టి చెడు అభిప్రాయము గలుగునో బాధ్యతగా మహింప వలసినదని పండిత రాధాకృష్ణ మహాశ్వగా రింత జెప్పినను కార్యము లేకపోయెను. సభ్యు లిని సుపర్యవేషించుచు, సభోద్దేశము లును ఇంగ్లండులో వ్యాపింపజేయు నిరుత్తము కొంతమంది ప్రతినిధుల నియమించుట కొకసంఖ్యను నెలవొల్పుడెను. ఈసభలో జేయబడిన తిర్యగముల వ్యాధితిరు లింగ్లండునకే ముని వ్యాపింపజేయవలయునని సి.ఆర్. దాసుగారు ఉత్సాహముతో జెప్పిరి. అతివాదుల నాయకులు తాము దోరతులనైన వాటిలో నెట్టి భావమును నెంచులేదు ఇంకెలా నెట్టి అపచారమున లేదు. అని తుదకీ కొంతకల నియవలసిన దోరతము వారు వారికి వ్యాధులను తోచిన కొంతకల నియవలసిన మూత్రము అలజడికలుగును. "అతిస్వల్పస్వయేత్" అనునట్లు అధ్యక్షులనును కొంటు మాంచలయెను. ఇట్లు ఎక్కువకు కొంతకల ను కొంతకల వల నగట్లు కొంతకల వారు భ్రాంతిచెయు కారకవాయును సంశయముగలుగును. నేటిదినము అధ్యక్షులు కార్యక్రమ నిర్వహణమున జూపిన పాపర్యవతి ప్రశంసనీయును. 12కంటే సభ్యముగ తిర్యగములు ప్రతిపాదించబడెను. ఆయనను సభింతిగా దీర్ఘముగ నున్నట్లు తోచలేదు. మహాశ్వగారి అభిప్రాయమును చాలమంది పూర్వముగ నున్నది. ఆ మాటల చెప్పినప్పుడతరి కన్నుల వెంటబడి చివరులు బడుచుండుటను బట్టి అది యెంత మహాపూర్వముగ చెప్పబడినదియు తెల్లముకాగలదు. బహుశాః అతివాద నాయకుల అమితత్వమును సభ్యుల ఆలోచనము తమని జూచి ముందు చాలదర కాభంగము గలుగునని అతడూహించి యుండ నోవు. వికనుత్వమునుగూర్చి మాత్ర మతడు చెప్పవలయులు మంధిరవరముగా గలిగించినది. అనేకమంది నిజముగ నశ్రువులను చార్చిరి.

బీ నెంటుగూడ తమ యుపన్యాసమునందు ఒక ఉపమానమును చెప్పిరి. ప్రాంతర రాజకీయ సైన్యమునం దామె అతివాదుల వాక్యకవళముగను, మితవాదుల పదార్థముగను పోల్చెను. ఆయనను ఇరువురూ గలసి వికనుత్వముతో పోవుటావశ్యకమని ఆమె గట్టిగ మాదిచెప్పెను. ఆయనను అతివాదనాయకులు నిలవను నిలువరు. తమ గమంగతి నైన మందగించును. మితి వాడు లక్ష్మరతేయే తమ పని జూచుకొనవలయును వారు సద్ధపడుచున్నారు. ఈ సంవత్సరపు సభ సుయోగ యుపమానమునకు గూడ లాగుగ తిగియున్నది. తుపానునందలి యెండకు దాని సుపమింపవచ్చును. ఓడ గతి అతి తేలికవెను. తుపాను బీకలకు నశ్యకముగ నున్నది. ఓడ యన్నునో విరిగిన తెడ్డుతో పరుగెత్తుచున్నది. అందున్న వాడు తమ గతి యెదుగునో యని వినివికొనటలో వాళ్ళర్య మేమియు లేదు. గతి కొంచెము మందగించి నౌకనడపునతడు చాలకాంతమును జూపెనుగాని గలిగియుండు టావశ్యకమని యెవరైనను కొరకుదురు. బ్యూరీగతి ఆమోదదాయకమే కావచ్చును కాని మితర

సివిల్ లా పాయింట్లు.

(3) రైల్వారు సరకులు పుచ్చుకొని యిచ్చే రైలువ్యాసు .అనగా రైలురశీదును గూర్చిన నిమయము.

1914 సంవత్సరం జూలై నెల 28 తేదీన, గుంటూరులో, గురునాథం అనేవాడు, చెన్నపట్టణమునకు రవాణాకాగలం దులనై, 65 బేళ్ల దూదని, రైలుకంపెని వారిలోయన ఇచ్చి, ఆసరకు, తనకే చెందవలసివట్టి, ఫారంవాయింది, రైలువారి వల్లంబున ఆనగావ్యాసు పుచ్చుకొన్నాడు. ఆరైలువ్యాసును మద్రాస్ బ్యాంకివారికి గురునాథం బ్రాంకనుఫర్ చేసి యిం దార్చుచేసివాడు - సుమ జూలై 29 తారీఖున చెన్నపట్టణము చేరినది. అగస్టు 4 తేదీన ఆసరకును రైలుకంపెనివారు స్వామి నాథరెడ్డికి స్వాధీనముచేసినారు. ఆతారీఖున మద్రాస్ బ్యాంకి వారికావున స్వామినాథరెడ్డి ఆసరకును కొనుగోలుచేయలేదు. ఆరైలువ్యాసు తనవేరికికి స్వామినాథరెడ్డి ఆసోజున యిం దార్చు చేయించుకొలేదు. ఆరైలువ్యాసు, ఆసోజున, స్వామి నాథరెడ్డిచేతికి, రాలేదు. ఆరైలువ్యాసు కంపెనివారి గూర్చు గుమాస్తా చేతికియ్యకనే, సరకును స్వామినాథరెడ్డి తన స్వాధీనంచేసుకొని వెళ్లిపోయినాడు. తిర్యక మూడురోజు లకు అగస్టు 7 తారీఖున, బ్యాంకివారికి స్వామినాథరెడ్డి వైం చెల్లించినాడు; అనగా ఆమోదిఖరీయను చెల్లించినాడు. బ్యాంకి వారివల్ల తనవేరికికి రైలువ్యాసును స్వామినాథరెడ్డి యిం దార్చు చేయించుకొన్నాడు.

అగస్టు 21 తారీఖున, ఆ రైలువ్యాసును, వారిదాసు ఒకమాలిదాసు అను వారికి, స్వామినాథరెడ్డి, కుదుర్చుంచి అప్పు పుచ్చుకొన్నాడు. సరకు, రైలువారివద్దనే, పుచ్చదని, వారిదాసుతో స్వామినాథరెడ్డి బాంకి వారు-మోసము చేసినాడు. స్వామినాథరెడ్డిమాటను వారిదాసు నమ్మినాడు. వైకము, అప్పుయిచ్చినాడు. రైలువ్యాసును చేతపట్టుకొని, వారిదాసు, రైలువారివద్దకి వెళ్లి, సరకు యివ్వమని రైలుగూడున్నక్కర్చు అడిగినాడు-సరకున, స్వామినాథరెడ్డి తీసుకొనివెళ్లి చాలా రోజులు ఆయినవే అని గూర్చుమేవ్వురు చెప్పినాడు-వారిదా సు మోసపోయినాడు. అంతట వారిదాసు, రైలుకంపెనివారి మీద, నష్టమునకు దావాచెప్పినాడు. హైకోర్టులో, వారిజన లు నైపున, జడ్జికుమారస్వామి శాస్త్రిలగూడ విచారించి వారు, రైలుకంపెనివారి ఆకాసరు యేయంటే

- (1) సరకుల హక్కుదారుడు, స్వామినాథరెడ్డికి, సరకులను స్వాధీనము చేసివేసినాడు.
- (2) మాజవాబుదారి, ఆక్షణమే, అంతరించింది.
- (3) రైలువ్యాసును మేము వాపసుతీసుకొనవలసిన ఆన సరకు లేదు. రైలువ్యాసులేకనే, మేము సరకులను యియ్య వచ్చును.
- (4) సరకులు పుచ్చుకొన్న తర్వాతి, స్వామినాథరెడ్డి, వారిని మోసముచేసి, స్వామిని యిందార్చు చేసి యిచ్చె, ఆ మోసమునకు, కంపెనివారైన మేము జవాబుదారీలు కాము పూచి మాకు లేదు.
- (5) రైలుకట్టు 77 పెక్క్ న ప్రకారం రైలుకంపెనివారికి 6 మాసములు నోటీసు ముందుగా వారి యివ్వలేదు గనుక దావా చెల్లదు.

మీన త్యక్తిత్వము మాత్రము వాంఛనీయుముకాదు. మందమును, భీతియు గర్హనీయుమతే యగును గాని ఓపికమాత్ర మతి వాం ఛనీయు కుడుణము. దేశీయమహాసభ నిజముగా దీర్ఘాచరిత మైన దగు నేమో వాకు తెలియదు. బహుశా 10 వేలమంది జనులు సమాజకేమై యుండగా శాంతముతో పరిశరగజేమో? ఆయనను నాయకులు మాత్రము కొంచెము శాంతతనహించి యుండిన లాగుండు నని యెవ్వరైనను తలంప క మానరు. మంచియంది వక్తలగు వారలలో ననేకులు సభ్యుల దిర్ఘాలోచనమును పక్షింపక వారి భావముల సుద్రేకింప బూసుట చాలఅకాభంగకరముగ నున్నది. మహాశ్వగారు కొంత సరితిగ సమీభావ వాంఛ ఎక్కువకలముండితక్కినభావోద్రేకములన్నియు త్యక్తలో సరితి మొందునని మాత్రము మేము కొరుచున్నాము. మరియు దేశీయమహాసభ నిష్కారణము అపరలోకాని సంస్కరణ ప్రదాళికనుగూడ చెలువకుండును గాకయనియు గోరుచున్నాము. ఎంతటి అతివాదులలో నతి వారులైనను తామంతగానభిలషించు దేశీయమహా కట్టిభంగ ముగలుగుటకు నోవ్వకొనదు గావున నట్టి విపూత మెన్నటికిని గలుగదని మా యుద్దేశ్యము.

ఈ ప్రకారం ఆకాసరు దాఖల్ చేసినారు. అంతటజడ్జి గారు కుమారస్వామి శాస్త్రిగారు, నోటీసు ఆక్సరతేదని ఆభిప్రాయపడి, వాదిపక్షము డిక్రిఇచ్చినారు. రైలుకంపెని వారు ఆప్పీలుచేసినారు. ఆప్పీలులో, యద్దరుజడ్జిలు అనగా ప్రిధానజడ్జిగారు వాలిన్ దోరవారున్న జడ్జిగారు స్పెక్సరు దోరగారున్న, కూర్చుని తీర్మానంచేసినది, యేయంటే.

- (1) నోటీసు, 77 పెక్క్ ప్రకారం, వాది కంపెని వారికి, యివ్వలేదుగనుక దావాచెల్లదన్నాడు.
- (2) వారిదాసుకు, రైలువ్యాసును, స్వామినాథరెడ్డి యిందార్చుచేసి యివ్వవలయునట్లుచే స్వామినాథరెడ్డి సరకులకు హక్కుదారుడుగను అట్టి హక్కుదారునికి రైలువే కంపెనివారు సరకులను ఇచ్చినే యెటు వ్యాసుమేను అనిన్ని; దానికి తిర్యక స్వామినాథరెడ్డి, వారిదాసును మోసపుచ్చినందుకు రైలుకంపెనివారు యింకమాత్రము జవాబుదారి కాదు అనిన్ని.
- (3) రైలువ్యాసును, వాపసుతీసుకొన్న తర్వాతి నే, రైలు కంపెనివారు, సరకులను ఆసామీలకు యివ్వవలసిన విధానము కాదనిన్ని.

(4) అట్లా విధానము అని భావించి నప్పటికిన్ని; రయిలువ్యాసులను, స్వామిగలవారు, మోసముచేసి యితరులకు యిందార్చుచేస్తే అట్టిమోసములకు రయిలుకంపెనివారు యెంతమాత్రం పూచిదాల్చు కారనిన్ని.

హైకోర్టువారు ఈ సంవత్సరం ఫిబ్రవరినెలలో తీర్పు చేసినారు:— ఈ తీర్పును తర్వాత, రయిలువారు, రక్షిడు వ్యాసుకు, యివ్వనిదే, సరకులు యివ్వవలెనాదు. స్వామి పోగొట్టుకొంటే, సరకుల ఖరీదుకట్టచుంటారు. కట్టకపోతే, సరకులు యిచ్చేదిలేదని ఖచ్చితముగా రయిలువారు చెప్పి తున్నారు.

బీ నెంటుగూడ యిచ్చిరి:— దోరతమువారిల్లు ప్రకటింపబడుచున్నది. క్రిందటి డిశంబరు 7 వ తేదీ నాటి న్యాయంధియా పత్రికలో, బీ నెంటుగూడ పార్లమెంటులో సభ్యత్వము నర్జించు విషయమునకు సంబంధించిన తంత్రివార్తల నన్నటిని లేఖాపత్రాలవాదారి అపి చేయుచున్నాడెనువ్రాసిన ఫిర్యాదునుగూర్చి హిందూజాత దోరతమువారు పరిశోధనము జేసిరి. అందుముఖ్యమైనవి రెండు. ఒకటి నవంబరు 7 వ తేదీ ఇంగ్లండులో నీయబడెను. ఆంధ్రీనామ్ర ఆనెల 17 వ తేదీ నాడివట అందజేయబడెను. అందులకు తంత్రివార్తల మదరాసునందు 18 వ తేదీని ఈయబడెను. వీటిలో మొదటి, 16 వ తేదీని మాత్రమే హిందూజాతమును చేరెను. అరుకునటినమున ననె అది ఆనెలనెంటుగారి కందజేయబడెను. ఆరత్తు త్రమునిట్లేమార్గమధ్యమునం దాపబడి యుండవచ్చును కాని హిందూజాతములో మాత్ర మెట్టి యాలస్యము జరుగలేదు. తంత్రివార్తలు రెండింటిలో నేటియు లేఖాపత్రాలవాదారిచే నిలుపబడలేదు. అవి మార్గమధ్యమున నాలసింపబడినది.

అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బితో ప్రభావీనా 1.కి వెల 0.8-0.

- తలకొవ్వల మూసపును.
- శార్వపునొవ్వల వారిబోలును.
- బాటముపు బొట్టు పోగొట్టును.
- మొహాదనగలిగి యుండును.
- శ్రుతియంట నుండదగినది.

అమృతాంజనం నొవ్వలకు దివ్యామృతము. వనమూలికలచే హిందూదేశమందు తయారుచేయబడు మంచిమందు

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జీ, మంచిమందు

డబ్బీ 1-కి ఆ. 6. 12-కి రు. 8-3 10-కి రు. 25.

తామర ఒక విధమైన పురుగుల వలన చచ్చుచుమిడగాని, వెండ్రుకలలో గాని, బాచర్లములో గాని, నోళ్లలో గాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలోను రెండు మూడు భేదములు గలవు.

గుర్తులు:—దురద, ఉంగరములవంటి చుట్టు, పొక్కులు, రసికాటలు, వెండ్రుకలు ఊడిపోవుట మొదలగునవి. కొంచెముగా లేచి కీరీరమంతట వ్యాపించి నిద్రపట్టిని జిల వీర్చుదును.

అమృతాంజనంబిహో - బొంబాయి - మద్రాసు





డ్యూటీ, జనరల్ 2:

అగ్ని ప్రమాదము:— నిన్నటి ఉదయము కలకత్తా గా  
యలు ధియేబరనం దగ్గి ప్రమాదము సంభవించెను. పెంబునే  
పైరులిగేవరచటికిరచ్చెను. రెండుగంటలలో చుంటంతయు నాగ్ని  
వేయబడెను. గాని ధియేబరంతయు కూలిపోయెను. గ్రామము  
హోటల్ కప్పులో కొంతభాగము నిప్పుంటు కొనియెను. స్వీట్సు  
సలికిని, మెక్కు మొనీసు గారికిని మరియుక యూకోపి నానన  
కును అగ్ని విశేషముగ చుడికినది. వారు పెంబునే  
అగ్ని ప్రతికి అంపబడిరి. హాస్పిగి ధ్వను అను  
నరకు స్టేజీమీదనుండి కొంతసామానము తీసివేయుచుం  
డగా అగ్నిచురికి బాధపడిరి. హాంప్రీవివపుకంపెనీవారికి చాల  
నష్టముఁలిగినది, సుమారు 15000 రూప్యము లందవచ్చును  
అగ్ని యెట్లు పుట్టినదియు తెలియలేదు.

# Towards Peace.

(o)  
(Reuter's Agency)

## Great Britain

### Overwhelming Sinn Fein Majorities.

Future Dark and Dangerous.

LONDON, December 30.

The "Times" learns from Dublin that many elected Sinn Feiners are in jail or interned. Most Sinn Fein majorities were overwhelming. The women voted for Sinn Fein in regiments. Their enthusiasm was extraordinary. Everywhere the Sinn Fein organisation was perfect. There was no disturbance anywhere and the relation of all the candidates was most friendly. Sinn Fein expects early release of its interned supporters. It proposes the establishment of a constituent assembly in Dublin not recognising British Law. It is understood that the Irish Government is prepared to meet any developments in this direction, but the immediate future of Ireland is dark, dangerous and doubtful.

### Irish Resentment.

#### Mr. O'Connor Blames Government.

LONDON, December 30.

Speaking at Liverpool Mr. T.P. O'Connor said, that the Government had driven Ireland to passionate resentment, and must take the responsibility if to-morrow sixty or seventy Irish members of Parliament were put in jail.

### Sir E. Carson's Statement.

LONDON, December 30.

Sir Edward Carson in a letter to his constituents, said:—The election had cleared the air in Ireland, where the issue was between an independent Republic and government under the Parliament of the United Kingdom.

### War Monument Dynamited.

LONDON, December 30.

The Sinn Feiners at Cork have dynamited the South African War monument to Cork soldiers.

### U.S. And Europe.

#### President's Statement of Attitude. Obeying the Mandate of Humanity.

LONDON, December 31.

President Wilson was enthusiastically received at Manchester yesterday. The President visited the ship canal and afterwards received the freedom of the city, at the Free Trade Hall. Replying to the Mayor, the President said: "The theme we must have in our mind now is, common interest and determination of what is common interest. The world has been governed by partitioning of interest and they have broken down. Interest does not bind. Interest separates. With the slightest departure jealousies spring up. The only things that can bind people is common devotion to right. Unless man performs his whole duty, he is entitled to no right. You know that the United States has always felt that she must keep separate from connection with European politics, and she is not now interested in European politics, but interested in the partnership of right between America and Europe. She is not interested merely in the peace of Europe, but in the peace of the world. Therefore, in the settlement ahead something more delicate and difficult than ever attempted before is to be accomplished in genuine concert of mind and purpose. But there is an element present that makes it easy. Never before has there been such a keen international consciousness as now. There is a great voice of humanity abroad in the world, which he who cannot hear is deaf. There is a great compulsion of common conscience now in existence which if any statesman resist he has gained a most undesirable eminence in history. We are not obeying the mandates of parties or politics. We are obeying the mandates of humanity. I am not hopeful that the individual items of settlements we are to attempt will be altogether satisfactory, yet if we are to make unsatisfactory settlements, we must see that they are rendered more and more satisfactory by the subsequent adjustments which are made possible, so that we must provide the machinery of readjustment, that we may have a machinery of good-will and friendship. If the world is to remain a body of friends it must have the means of friendship, constant friendly intercourse and constant watchfulness over common interest, and an easy and constant method of conference so that the troubles may be taken when they are little and not allowed to grow until they are big. Good-will is the forerunner of trade, and trade is the great amicable instrument of the world. I wish we could, not only for Great Britain and the United States but for France, Italy and the world, enter into a great league and covenant, declaring ourselves friends of all friends of mankind and uniting ourselves together for the maintenance and triumph of right."

### The Example of Unity.

Speaking at a subsequent luncheon the President said:—"Our men and your men have fought side by side in the great battles in France for the first time under a common commander. With the unity of command there rose a unity of spirit. The minute we consented to co-operate, our hearts were drawn together in co-operation. So from the military side we have given ourselves an example for years to come. Having now seen we can fight shoulder to shoulder, we will continue to advance shoulder to shoulder, and I think you will find that peoples of the United States are not the least eager of parties."

### Holland Agrees to Britain's Request.

London, December 31.

The "evening standard" is authoritatively informed that Holland has agreed to Britain's request to use the Scheldt for transmission of supplies to the allied troops in Germany under commercial flag.

### President Wilson leaves London for France.

#### Mr. Wilson Extremely Pleased with His Visit to Britain.

LONDON, December 31.

Mr. Wilson left London for France. He was seen off at the station by the King, Queen and Mr. Lloyd George. Large crowds thronged the route from the Buckingham Palace to Victoria Station and when procession passed loud cheers were raised. King George and President Wilson were in the first carriage and the Queen, Mrs. Wilson and Princeess Mary in the second. Mr. Wilson inspected the guard of honour of the Scottish guards with the band of the Irish Guards drawn up at the station. Mr. Lloyd George, Mrs. Lloyd George, Earl and Countess of Reading, Mr. Bonar Law, Lord Robert Cecil, Mr. Walter Long and the American Ambassador were amongst those present to bid the President farewell in the Royal Waiting Room. The Countess of Reading presented Mrs. Wilson with a handsome bouquet of flowers. The President and Mrs. Wilson left in royal train. A member of Mr. Wilson's suite interviewed said that the President was extremely pleased with his visit to Britain and deeply gratified with the warmth of his welcome everywhere. As regards the negotiations on which President had been occupied there he said that it was a solid understanding between England and America.

### Indian Tea Association.

#### Licenses for Free Import of Private Tea.

LONDON, December 22.

The Indian Tea Association announces that the Food Ministry has arranged that licenses shall be freely issued for the private import of tea provided that no portion of the tea is sold for Home consumption and at least fifty percent of the importations are offered to the Food Ministry. Subject to grades F. C. B. (a) prices will be as follows: Indian and Ceylon will be equivalent to the current contract prices. Java, Sumatra and Nyassaland will be analogous to the Indian contract prices. China and Formosa prices will be determined by the Food Ministry in consultation with trade within the limits of eightpence, for fair common leaf to two shillings for the finest tea. At present, the rate of exchange on basis that F. C. B. costs and prices will be paid by the Food Ministry for their purchase of three million pounds the tea not taken by the ministry will be free for re-export without the limitation of price subject to the export restrictions. Quantities of tea which are at present available for re-export to the blockaded countries are very small.

### Indian Labour Corps Officers.

LONDON, December 30.

A despatch from F. M. Haig mentions the following officers as belonging to the Indian Labour Corps:—Captain H. B. Innes, commanding 55th Company, Second Lieut. M. H. Beattie attached to 49th North West Frontier Company, F. W. Douglas of the 64th Bengal Company, Mr. H. W. Moore 29th Lushai Company, E. C. Francis 63rd Bengal Company, F. C. Smith attached to 48th North West Frontier company and F. E. Winsland 51st Santal Coy.

### Count Plunkett Released

#### Unconditionally.

LONDON, December 31.

Count Plunkett, who was elected for North Roscommon and interned in England for eight months in connection with the German plot in Ireland, has been released unconditionally and has arrived in Dublin.

### Prince Feisal Entertained at Mansion House.

LONDON, December 30.

At the Mansion House Barquet was given to Prince Feisal. At which Colonel Lawrence, Robert Cecil and Sir H. McMahon and Sir J. D. Rees were present. Lord Mayor receiving Prince Feisal expressed the gratitude of the citizens of London for the splendid assistance which the Arab troops had given to General Allenby. The Prince replying said that the Arab troops fought for high principles of freedom and justice which were the watchwords of the Allies and the antithesis of Turkish rule. He was sure after visiting London and other cities in Britain that the British people keenly sympathized with the aspirations of the Arabs.

### New Year's Military Honours.

LONDON, December 31.

The long list of the 'New Year' Military Honours is gazetted for valuable War Services in France and Flanders. The Grand Cross of Bath is conferred on the army commanders, Messrs. Rawlinson and Byng and the Grand Cross of St. Michael and St. George on General Currie commanding the Canadians and General Birdwood and Monash, the latter commanding the Australians. Three hundred companions of these orders are appointed. Three knight commanders of the British Empire include Sir Almoth Wright. There are large numbers of appointments to the lower grades of the order of the British Empire. Lieut. General Horne is promoted to General. The list also includes many distinguished Service Orders, Military Crosses, Royal Red Crosses and distinguished Conduct Medals.

### France

#### French Motor Traffic.

#### Restrictions Removed.

LONDON, December 31.

PARIS.—Restrictions on the sale of motor spirit in France cease to-day, and greater freedom will be allowed to motor traffic.

### Inter-Allied Aerial Mail.

LONDON, December 31.

PARIS.—Havas agency states:—Negotiations are proceeding for the introduction of an aerial mail service between Brussels, Paris and London.

### M. Clemenceau's Triumph.

Tribute to Britain.

LONDON, December 31.

Havas Agency states:—In a debate which lasted from Sunday until the early hours of yesterday morning, M. Clemenceau obtained a great triumph. He gave roughly the broader lines on which peace should be based as far as France was concerned. At the conclusion of the sitting a vote of confidence in M. Clemenceau was passed by 398 votes to 93, which enabled the Premier to go to the Peace Conference with hands as strong as those which the Coalition victory gave to Mr. Lloyd George. M. Clemenceau stated that in the course of his conversation with President Wilson on the freedom of the sea, he told the latter that France would never be ungrateful to the British, and President Wilson expressed his approval of the sentiment.

### France and Spain.

#### Perfect Agreement.

LONDON, December 31.

Havas Agency states:—Replying to an address from the French Ambassador on the occasion of his presenting his credentials, King Alfonso said that Spain was in perfect agreement with France and a new era in the relations between the peoples of France and Spain was dawning.

### Premier Contradicts Report.

LONDON, December 30.

PARIS.—M. Clemenceau announced in the Chamber that the French landed in Odessa without fighting.

### M. Clemenceau on Balance of Power.

LONDON, December 30.

PARIS.—In the Chamber of Deputies following upon the debate on the Foreign Policy, a Socialist amendment disapproving of Russian expedition was rejected by 380 votes to 144. Replying to the interpellations, M. Clemenceau defended the system called "Balance of Power". If Britain, America, France and Italy had before the war agreed to say that whoever attacked one of them would be attacking all, this atrocious war would never have occurred. This system of alliances would be his guiding thought at the Peace Conference.

### Russia

#### Civil War.

#### Widespread Operations in Ukraine.

LONDON, December 31.

A Russian wireless message describes widespread operations in which the Ukrainian-Soviet army is engaged in the neighbourhood of Kharkoff, Ekaterinoslav and Minsk. The message shows that complete German evacuation of Vilna is expected on January 5th. Chaos and anarchy reign at Brest-Litovsk, where the fortress has been dismantled.

### Bolshevik Successes Near Reval.

LONDON, December 31.

A Russian wireless message says:—In the Pechora-Mazen region we continued to advance, capturing several villages. After fierce fighting in the Reval region, the enemy landed 500 men and four guns, in the direction of Riga. We captured twenty guns. On the southern part of the front strong enemy forces pressed us back to Grenevsk.

### White Guards' Capital Taken.

London, January 1.

A Russian wireless message says:—We have taken Ufa which is the capital city of the White Guards westward of the Urals. The Lithuanian Bourgeois Government has left Vilna for Kovno.

### Further Bolshevik Successes.

LONDON, January 1.

A Russian wireless message says:—We advanced towards Reval to the Lohsa-Kolk line. We captured in the direction of Riga, Romatzkoe near Wendin, also Romorshol on the Dvina and Ussiany on the Svencziy-Ponevoh railway.

### French Troops in Odessa.

#### Reported Russian Treachery.

LONDON, December 29.

Information has been received in London of severe fighting at Odessa in which the French warships participated. The French, in agreement with the local authorities, so the report goes, landed 5,000 troops to maintain order in the town. The local forces, it is said, treacherously fired on the troops while landing. The French warships retaliated, shelling a Russian camp behind the town. The casualties are stated to have been heavy. It is not known whether the French troops still occupy Odessa.

### Coalition Government in Poland.

#### M. Paderewski Ordered to Leave

OSER at once.

LONDON, January 31.

WARSAW.—An official telegram from Polish source confirms that the Coalition Government representing all the parts of Poland is on the eve of formation. Demonstrations at Posen show that Germans still hope to rule there and are arranging matters in such a fashion that the allies at the Peace Conference will be confronted with the accomplished fact. Mr. Paderewski received great ovation at Posen. He declared that Poland's hour had struck when she would be again great and the Free Mistress of her own ports. The German authorities ordered Mr. Paderewski to leave immediately but he refused point-blank.



**Bolshevik's Advance in Esthonia.**

LONDON, December 31.  
Reliable information has reached London that Bolsheviks have continued to advance in Esthonia on a wide front and help is urgently necessary.

**Big Revolt Suppressed in Moscow District.**

LONDON, December 31.  
PARIS.—"The Le Journal" publishes a letter from Petrograd showing that the Red Guards suppressed a big revolt of the peasants against Bolsheviks in Moscow District recently, with frightful casualties including wholesale massacres and burnings.

**Germany****Her Loebe Resigns Cabinet Membership.**

LONDON, December 31.  
Copenhagen.—A message from Berlin states that Herr Loebe, Editor of "Volkswacht" and recently appointed member of the Cabinet has resigned.

**Artillery and Infantry Regiments.**

LONDON, December 31.  
AMSTERDAM.—A message from Berlin states that the troops proceeding to Upper Silesia are a regiment of artillery and a regiment of infantry.

**Bolshevik's Sabotage in Mines.**

LONDON, December 31.  
COPENHAGEN.—A message from Berlin states that the despatch of troops to Upper Silesia is due to a veritable outbreak of rebellion there, incited by Poles. The Bolsheviks, clericals and miners adhering to the Spartacus committed acts of sabotage in numerous mines. One mine was flooded and several million marks damage done.

**Martial Law Proclaimed in Posen.****Poles Temporarily Control Posen, A Number of German Officers Shot.**

LONDON, December 31.  
COPENHAGEN.—The "Vorwaerts" states that the Poles obtained temporary control of Posen and court-martialled and shot a number of German officers and men whereupon German troops hurried up.

A later message from Berlin states that the Germans have proclaimed Martial Law in Posen. Disarmed the troops excepting the town guards and the police, closed the theatres and cinemas and have prohibited meetings and that order has been restored.

**Spartacus Party Dissociates from Independent Socialist.****A New Communist Labour Party Formed.**

LONDON, December 31.  
COPENHAGEN.—The Congress of the Spartacus Party in Berlin at which hundred delegates from throughout Germany were present unanimously passed a motion by Herr Liebknecht dissociating themselves from the Independent Socialists and forming a new party called Communist Labour Party. Great sensation was caused by the appearance of the Russian Soviet Delegation headed by a Radek who is the head of Bolshevik Propaganda School in Moscow and who delivered an address in the name of the Russian Soviet.

**China****China Demands Return of Kiaochow.**

LONDON, December 31.  
The Chinese Foreign Minister who is the head of China's Peace Delegation enroute for Paris, declared that China will demand the return of Kiaochow and the readjustment of China's international trade relation in order to place her on a footing of equality with other nations.

**America****Naval Construction must End.**

LONDON, December 31.  
WASHINGTON.—Mr. Daniels told the naval committee that if the Peace Conference did not result in the general agreement to end the naval construction, he was firmly convinced that the United States must bind its energies to create incomparably the greatest navy in the world.

**Rumania****Act of Union Presented to King Ferdinand.**

LONDON, December 31.  
According to a Bukharest message the Transylvanian Government's mission has presented an Act of Union to King Ferdinand. The latter acquiesced in their desire that he should reign over the entire Danube basin as far as Tisza.

**United Provinces****The Armenians.****Monster Meeting in Cairo, Independence Claimed.**

ALLAHABAD, January 2.  
The "Pioneer's" Cairo correspondent writes:—A monster meeting of the American communities of Egypt and the Sudan took place this week in Cairo. The Delegates voted unanimously, and amid much enthusiasm, a resolution claiming the right of independence and sovereignty for Armenia including Cilicia and demanding the recognition of the provisional Armenian Government, the immediate evacuating from Armenian

territory of all Turkish troops and their substitution by Allied troops and Armenian contingents which have participated in the present war. This resolution has been sent to the President of the Armenian delegation in Paris, Boghas Parha Nubar, who is regarded by all Armenians in the world as their leader and who has been requested to present it to the Entente Governments, as well as to the United States.

**Indian Telegrams.**

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

—10:—

(BY WIRE.)

**Delhi****All-India Muslim League. Presidential Address.****Some Remarkable Statements. Indian Muslims and Turkey.**

DELHI, January 2.  
In the course of his Presidential address at the Moslem League meeting, Mr. Fazlul Husque referred to Muslim apprehensions regarding Turkey and observed:—To them (Indian Mussalmans) the fate of Turkey could not but be a matter of deepest concern for with it was closely interwoven the question of the Khalifate and of the guardianship of the holy places of Islam. Over the achievements of British diplomacy and statesmanship in the past they were ready to draw a veil but it was time to remind British statesmen that it was politically unsound and against the teachings of history to indulge in heavy drafts on the loyalty of a subject people. Very little logic was needed to demonstrate the fact that the practical annihilation of the military powers of Islam in the world could not but have a far reaching effect on the mind of even the loyal Mussalmans of India. It was therefore a matter of deepest regret that, at the forthcoming Peace Conference, the Mussalmans of India would be wholly unrepresented and that most weighty decisions on questions affecting the sentiments and feelings of His Majesty's Indian subjects would be arrived at in the absence of proper representation of their interests. Recent utterances of responsible British ministers had hardly been of an assuring character. Only the other day Lord Robert Cecil had declared that Turkey had shown utter incapacity for ruling subject races and had given a plain hint as to how the Allies contemplated dealing with Turkey but had England, he asked, shown any conspicuous capacity for ruling subject races? Tall talk and low performances might be amongst the many and varied privileges of Englishmen but did they seriously realise what the verdict of history was likely to be on the achievements of their own countrymen in India? In his opinion India had retrograded in material prosperity under British rule due mainly to two causes. First, British administration had not promoted or widened the sources of national wealth in India. Second, all the available wealth had been actually drained out of the country by the system of administration, which could not have left any wealth in India without directly falsifying fundamental and animated truths of political economy. He then referred to the necessity of self-government and made replies to the various objections urged against the granting of reforms. On the question of

**Hindu-Moslem Relations**

he considered it a gross libel on both communities to say that the Hindu was a national enemy of Mussalmans. Incidents like the Arrah riots were due to the fanaticism and ill-conceived religious fervour of those sections of the two communities, who from want of education and other causes had not learnt to be tolerant of the feelings and sentiments of others. Speaking about Moslem interests in the Government, he observed that their rulers had not shown any jealous regard for the protection of Mussalman interests. He said that under the present conditions Mussalmans were the greatest sufferers. He then dwelt at some length on the Calcutta disturbances, giving his version of the occurrence which he said was different from official versions. But facts, he observed, remained what they were and people began to wonder that the wrongdoers were not only not punished but even rewarded for oppressions committed on the people.

The speaker next referred to the case of

**The Moslem Internes.**

Particularly of Mohamed Ali and Shakattali and in this connection he asked the Government to compare Muslim feeling in India to-day with what it was only a few years ago and earnestly beseeched them to consider whether they were really serving the best interests of British rule in this country. He wished to tell the Government that they were driving Mussalman slowly to the very verge of despair.

Speaking on the

**Question of the Khalifate**

and the safety of the holy places of Islam he said, I wish to leave the questions to be further discussed by the Moulanas whom I see present here, but I wish to emphasise one particular aspect which may perhaps escape the attention of our rulers. All questions relating to the Khalifate and the holy places touch Mussalmans in the most vital points of their religious belief and however much our rulers may indulge in the pastime of setting up government imposters to misrepresent the real views of the community on political questions, any attempt to repeat his process regarding religious matter is bound to be attended with the most serious consequences.

We are loyal to the British Crown and we are prepared to vindicate our loyalty by making sacrifices subject to the one vital condition of consistency with the teachings of Islam and with fidelity to the dictates of our faith. But in making one sacrifice after another, the dividing line may soon be reached and then we have got to tell our rulers that in the event of a possible conflict between divine commandments and the laws of an earthly king, a true Mussalman must allow the former to prevail even at the risk of laying down his life.

In conclusion the President said:—to me the

**Future of Islam**

in India seems to be wrapped in gloom and anxiety. Every instance of a collapse of the Muslim powers of the world is bound to have an adverse influence on the political importance of our community in India. The future of Turkey as far as I can see seems to be doomed. The feelings of the European powers towards Turkey have hardly ever been friendly in the past and the nature of things could not have been otherwise. In spite of the lapse of centuries the relation between the East and the West is seldom free from a tinge of that immemorial conflict which dyed red the waves of Salamis and the Nile and later on hurled the hordes of Christendom against the bulwarks which the heroes of Islam had raised for the protection of the holy places of our faith. It is an antagonism between two distinct types of civilizations and divergent outlooks on life and is based on almost all the factors that can possibly divide man from man. I will not therefore be surprised if they take this opportunity to finally dispose of Turkey and her problems in Europe and herein lies food for the amplest reflection. As years roll on, the

**Position of the Mussalmans**

in India becomes more and more critical and demands our most anxious thought and care. In my humble opinion we should invoke divine help and guidance in all sincerity and meekness of heart. Above all we should renounce any lurking spirit of strife and quarrel with other communities and seek their help and assistance in our troubles and difficulties. There are some Mussalmans who think that intolerance in Non-Muslims is a point of bravery, and that a contrary feeling betokens cowardice. I have even come across Muslims who take a particular pleasure in assuming a militant attitude towards Non-Muslims as if devotion to Islam demands that we should always be on the war path, irrespective of the consequences. This is not merely, morally reprehensible but politically a grievous blunder. We are daily drifting towards a position when we shall have to tackle one of the most obstinate and powerful bureaucracies known in history. We shall then need all our strength and also the help and co-operation of our Non-Muslim brethren. Experience has shown that we can have this help and co-operation for the mere asking. Shall we be wise and strengthen our arms by alliance with our brethren, or shall we be foolish and weaken whatever strength we possess by internal quarrels and strife? We have to decide with the future of our community in the palm of our hands and please God let us decide wisely."

**All-India Home Rule League Annual Meeting.****Mrs. Beasant Presides.**

DELHI, January 2.  
The special annual meeting of the All-India Home Rule League was held in Delhi on the 31st December, 1918, at the residence of Rai Bahadur Lala Sultan Singh at 9-30 A.M. with Mrs. Annie Beasant, President of the League, in the chair. The report of the League for the past year was taken as read, copies having already been distributed to the members. The rules of the League were amended to read as follows:—

**Rules-Objects.**

(1) To secure Home Rule for India through all law abiding and constitutional activity. (2) To maintain the connection with Great Britain by becoming a free nation within the British Empire under the Imperial Crown of His Majesty the King Emperor George the V and his successors. (3) To support and strengthen the National Congress which has laboured for more than thirty years to lay the foundation of Indian self-government. (4) To carry on a continuous educative propaganda on the necessity of Home Rule for India.

**Membership**

Membership is open to all men and women over 21 years of age who accept the above objects excepting school students and under-graduates.

**Subscription.**

Every member shall pay Rs. 1 as admission fee to the League, the amount of annual subscription if any, being determined by and payable to the branch to which the member belongs.

**Organisation.**

(1) A branch of the League may be formed in any town or village in British India, provided the said branch shall consist of not less than seven members and be recognised by the Provincial Council, or, where there is no Provincial Council, by the Executive Council. (2) Each Province having not less than seven branches shall have a Provincial Council. The provincial council shall consist of representatives elected. The provincial council shall frame rules for the conduct of its own business and the election of office-bearers. The provincial council shall have powers of general supervision and control over the policy and work of the branches in the province. (3) The Executive Council of the League shall consist of 1, the honorary President (Sir Subramania Iyer), (2) President, (3) Vice-President, (4) General Secretaries, (5) Organising Secretary, (6) Treasurer, Presidents of the provincial councils for the time being, (8) Secretaries to the provincial councils for the time being, (9) not more than three members who may be co-opted for the year on the recommendation of the President and (10) members to be elected by each provincial council in the following proportion. Each provincial Council shall have a right to elect at least one member to represent the Province on the Executive Council of the League and in addition to the said one minimum member each provincial council shall have the right to elect one more representative for every 4,000 members above the first 4,000. The headquarters of the Executive Council of the League shall be in Bombay. The Honorary President shall hold office for life. The President, Vice President, General Secretaries, Organising Secretary and Treasurer shall be elected by majority of votes of the members of the provincial councils. Subject to the objects of the League, the Executive Council shall have sole authority in all matters concerning the general policy of the League including the publication of the League and all matters of great importance or urgency which may require to be disposed of in the name of the League.

**Council's Powers.**

Amongst others the said Executive Council shall have the following powers:—(1) To regulate all matters between the Executive Council



and the Provincial Councils, [2] to regulate all matters between the Provincial Councils "inter se" [3] To disaffiliate any branch and [4] To decide all matters concerning the relations of the League with the other political bodies in the country. The decision of the Executive Council shall in all matters above referred to be final and binding on all provincial leagues. The term of office of the Executive Council shall be one year. Voting at the meetings of the Executive Council may be in writing and the business may also be done by circulation. The quorum for all meetings shall be seven. Interim vacancies in the ranks of the elected members shall be filled by the remaining members. No steps or decision relating to any matter of general policy shall be taken in the name of the League without the same having been passed at a meeting of the said Council or by circulation. There should be an annual meeting of the members of the League at the place settled for the annual meeting of the Indian National Congress. No changes or alterations in these rules shall be made at a meeting of the Council specially convened for the executive purpose and unless by a majority of not less than three-fourths of the persons voting at the meeting. It was decided to transfer the headquarters of the League from Madras to Bombay.

#### Election of Office Bearers

The following office bearers of the League were unanimously elected:—President: Mrs. Annie Besant, Vice Presidents: The Hon'ble Mr. A. Jinnah, The Hon. Pandit Motilal Nehru, the Hon. Mr. Bhurari, The Hon. Mr. K. V. Rangaswamy Iyengar, The Hon. Mr. B. V. Narasimha Iyer, Mr. E. Chakravarti, General Secretaries: Mr. C. P. Ramaswami Iyer, Mr. Umar Sobhani, Mr. Fawaz Lal Nehru, Organizing Secretary, Mr. G. S. Arundale, Treasurer: Mr. Ratnas D. Morarji.

The following resolutions were adopted:—[1] That the All India Home Rule League most respectfully begs to convey to His Gracious Majesty the King Emperor, its

#### Deep Loyalty and Profound Devotion

to the throne and its congratulations on the success which has crowned the great war for the freedom of the nation. [2] That the Home Rule League welcomes the announcement of the visit of H. R. H. The Prince of Wales to this country believing that his presence will strengthen the

#### Connection between India and Great Britain.

[3] That this Conference desires to place on record its profound appreciation of the brilliant gallantry of the allied armies and especially of the heroic achievements of the British Indian army and convey to them all its most cordial congratulations on their having jointly won freedom, justice and self-determination for humanity. That a deputation representing the All-India Home Rule League be sent to Britain to advocate the objects of the League, the members to be chosen by the executive of the League and that the British auxiliary of the League be requested to make the necessary arrangements there for its reception and work. That the Conference approves of the submission to H. M. the King Emperor of the petition herein after following and requests its British auxiliary to arrange for its presentation by the deputation, while in England to the King Emperor's most Excellent Majesty in Council.

The humble petition of His Majesty's loyal and loving subjects in India by the Deputation of the Home Rule for India League sheweth that your petitioners lay at the feet of Your Imperial Majesty their

#### Loyal Congratulations

in that the giver of victory has crowned with success the arms of Your Majesty and of Your Majesty's allies in the world war, now happily approaching its termination, and has thus in the sacred person of Your Majesty, in common with nations allied together for the vindication of the sacredness of treaties and of the liberty of oppressed nationalities rendered secure the liberties of the nations and the establishment of justice and righteousness in internal national relations. That your petitioners appeal to Your Majesty to extend to your Empire of India through such means as to Your Majesty's wisdom may seem fitting the liberty which is now being established in Europe, Arabia and in Africa and to lift this great dependency to the position of a free nation under Your Majesty's Imperial Crown on an equality with the self-governing dominions of the Empire. That your petitioners believe that this prayer for freedom cannot justly be denied to the one fifth of the human race in India over which Your Imperial Majesty rules through Your Majesty's Governor General with the help, in his own words, of the machinery of autocracy. A vast population who do not share, though under Your Majesty's sceptre, the elementary rights of security of life, liberty of person and possession of property which should be theirs, unless deprived of them by a sentence duly passed in one of Your Majesty's courts of justice after open trial as assured by the Magna Charta and other laws, on which the depend the allegiance of the subjects to Your Majesty. Wherefore your petitioners humbly pray that Your Majesty will be graciously pleased to grant through such constitutional ways as are available this our humble petition and your petitioners as in duty bound will ever pray.

#### Petition to Parliament.

7. That a petition to the Parliament be drawn up by the following persons to be presented by the deputation as arranged by the British auxiliary:—The Hon. Mr. M. A. Jinnah, Messrs. C. P. Ramaswami Aiyar, P. K. Telang, B. G. Horniman and the President of the League.

8. That the British auxiliary in consultation with the Deputation arrange for a Home Rule for India conference in London at such date as the British auxiliary shall decide.

9. That a vigorous propaganda for the furtherance of the object of the League be carried on in India during the coming year.

#### Exports without Licence.

DELHI, January 2. A communique says:—A telegram received by the Government of India from the Secretary of State announces that export from the United Kingdom of the following among other articles is now permitted without licence:—Drums of iron or

steel, magnesite and magnesite bricks, hand tools for agricultural purposes, motor vehicles and complete motor cycles but not tyres and excluding motor cars thirty horse power and over.

## Burma

### Madras Hindu Association Supports Patel's Bill.

RANGOON, January 2. A largely attended meeting of the Madras Hindu Association, Rangoon, called at the request of the Local Government to consider the Inter-caste Marriage Bill introduced by the Hon'ble Mr. Patel into the Viceroy's Council decided by a very large majority to support the Bill as it would be a move in the right direction and would hasten the progress of the Hindus. Only eleven persons voted against the proposal. The speakers addressed the meeting in English, Tamil and Telugu.

## Calcutta

### Tata Iron and Steel Works at Sakchi.

#### Viceroy Greatly Pleased with the Works.

SAKCHI, January 2. His Excellency the Viceroy accompanied by the Hon'ble Sir George Barnes, Colonel Verney Military Secretary, Colonel Austen-Smith, and Captain Ives visited the Tata Iron and Steel Company's works at Sakchi today. On arrival by special train early in the morning at Lalimati junction His Excellency was met by Sir Thomas Holland, and later at Sakchi station was received by Sir Dorab Tata, chairman of the Tata Iron and Steel Company, Sir Sassoon David, Director, Mr. Tutwiler, general manager, the Hon'ble Mr. Foley Commissioner of the division, Mr. Garlett Deputy Commissioner of Singhbhum, Mr. Castel, Deputy Inspector General of Police, Dr. Mowilliam, Government Metallurgical Inspector, and a number of officials of the company. A guard of honour furnished by a company of the Chota Nagpur Regiment was lined up at the station and inspected by His Excellency. The Viceregal party then left by motor cars for the Director's Bungalow where they were to stay for the day. The route was gaily decorated with flags and bunting and spanned by a number of triumphal arches with various and suitable inscriptions. After breakfast at the Bungalow His Excellency and party motored to the works over which they were taken in an observation car accompanied by Sir Dorab Tata, Sir Thomas Holland and the general manager. His Excellency first visited the sulphuric acid plant, the bye-product plant, the bye-product coke ovens, and the copper coke ovens after which the blast furnaces were inspected, where a cast of pig iron was seen being made. power house and the gas producer building were next visited, after which the party were taken to the open heat furnaces where His Excellency witnessed the tapping of molten steel. His Excellency then inspected the blowing a bar of 28 inch and the finishing mills. A number of rails were then seen tested by the drop and the tension tests after which the party returned to the Bungalow for lunch, at which a number of officials of the Local Government were invited. The works offices were inspected after lunch and the forge and the pattern shop, the general foundry and the machine shops. A visit was subsequently paid to the hospital, the boys school, the mechanics school, the girls school and other institutes, after which the party motored round the town.

#### Name of Sakchi Town Changed

On returning to the director's Bungalow His Excellency from the steps of the Bungalow and before a large concourse of people announced Jamshedpur as the new name of Sakchi town in memory of the distinguished and illustrious founder of the Tata Iron and Steel Company, the late Mr. Jamshedji Tata. In announcing the change of name His Excellency made the following speech in a loud and sonorous voice: Gentlemen, I have come down here to-day in the first place to see this fine example of Indian industry. As you know it is the policy of my Government to encourage all industries in India as far as possible to do so and I wanted to be able to see this fine example of Indian industry which has been set up at Sakchi. In the second place, I wanted to come here to express my appreciation of the great work which has been done by the Tata Company during the past four years of this war. I can hardly imagine what we should have done during these four years of this war if the Tata Company had not been able to give us steel rails which have been provided for us not only for Mesopotamia but for Egypt, Palestine and East Africa and I have come to express my thanks to the directorate of this company for all that they have done and to Mr. Tutwiler the general Manager of this company for the enthusiastic work which he brought to bear in this behalf during the past four years [Applause]. It is hard to imagine that 10 years ago this place was a scrub and jungle and here we have now this place set up with all its foundries and its workshops and its population of forty to fifty thousand people. This great enterprise has been due to the precious imagination and genius of the late Mr. Jamshedji Tata. We may well say that he has his lasting memorial in the works that we see here all round, but you will be pleased to learn when I tell you to-day that on account of the filial reverence of Sir Dorab Tata this place will see a change in its name and will no longer be known as Sakchi but will be identified with the name of the founder bearing down through the ages the name of Mr. Jamshedji Tata. Hereafter this place will be known by the name of Jamshedpur and it is my privilege here to-day to have been able on this occasion of first visit of a Viceroy to this place to pay my

#### Tribute to the Memory of that Great Man. (Loud Applause) Cheers to Viceroy.

On the proposal of the general Manager Mr. Tutwiler, the immense gathering in the compound of the bungalow gave three cheers for His Excellency later in the evening His Excellency the Viceroy and party left Sakchi for Calcutta by special train. The entire town was illuminated in his honour.

## వృత్తాంతములు

వర్ధానశిర వివాహము నామోదించుట:—రంగూరులో నన్ను చెన్న రాష్ట్రీయ హిందూ సంఘమునా బర్మా దేశ తిరుమవాలి కోరిక వైది సభ చేసి పట్టణాధికారి నామోదించుట ఆవసరమని తీర్మానించిరి. 11 నకు ముగ్రము ప్రతి కూలురు. వక్ర ఆంధ్ర ద్రవిడాంక్ష భాషలకుం దుపర్యసిందిరి.

ఎగుమతుల నిరోధమును తొలగించుట:—ఉత్కల, ఇనుము, మేగ్నెటైటు, మేగ్నెటైటు ఇటుకలు, క్వరసానుపు పనిముట్లు, మోటారు లై సికిలుబండ్లు, మోటారుబండ్లు 80 ను జ్ఞముల పరమకు లోపుని. వీనిని లై సెన్సులేషన్ ద్వారా దేశమునండి ఎగుమతి చేయవచ్చునని ఇండియా కంట్రీ ప్రకటించెనని ఇండియా దౌతమునా తెలిపిరి.

ధర్మవరమున జరుగనన్న యూరజాతర కనుమైన అనంతపుర మండల కర్ణాటకామలకు నవాబుకర్ణాటకామలకును క్రిందయోజనములు గల విజ్ఞప్తి పంపబడినది:— ధర్మవరమున గోటలో మహమ్మది యాన్వదనుటకు దార్శానుగా ఎలకలు పడుచుండుటకు గాక గడ్డులకట్టి జ్వరముకలిగి బనులు పెరిగియు చనిపోవుచున్నాడు. ఎలకలుబడుట గ్రామమున దినదిన పెరుగుచున్నది. ఇది యిటుండ గా మాయూరి వారు కొందఱు రాగల జనవరి నెల మొదటి వారమున నూర జాతర చేయటకై నిశ్చయించుకొని యున్నాడు. ఇది విశ్కలీ కూడ ని పని. జాతర కాలమున గ్రామవాసుల బంధువులు వెళ్ళుచోట్లనుండి వచ్చి మిక్కిలముగా నిచ్చట చేరుటయు, గొట్టలు, కోట్లు పొట్టేట్లు పోతులు విరివిగా వాక్యగావింపబడుటయు దట్టింపను. నెత్తున పారి నెల రోజున పోవుటవలనను వచ్చిన జంతువుల మలముత్రాదులు చుట్టుపక్కల బాటవేముటవలనను రోజురోజు కళ్ళెరువార్చుచుండు నిర్లలో గడుగుటచేతను మిక్కిలి జాగుర్పాకరమై గాలియు నీళ్ళును విస్తారముగ వెడి మిలిమిలి యువాగ్యమునకు గారణ మగును. కావున అధికారులు జాతరను మాన్పించుటకు బ్రార్థించుట.

#### గ్రంథాలయ దుస్థితి.

ఆయాధ్య, బాపట్లతాలూకా పొన్నూరు గ్రామమున 1918 సంవత్సరము జనవరి 1-వ తేదీన పురవైశ్యక్రముఖులు కొంతమంది "కన్యకాపర మేక్వరీ గ్రంథాలయము" నును "కన్యకా గ్రంథాలయము" నును స్థాపించి తివాది రెండు మూడుమూడు అద్వితీయులుగ పనిచేసిరి. అప్పటినుండి వారిలో కల్లాలములు కలిగి జేతవరకు గ్రంథాలయ మెచ్చటనున్నచో, పుస్తకములను చెడలు తినిపోయినను, మూషిక రాజంబులు కొట్టివేసినను కనుగొనుటకు వీలులేని స్థితియందు వున్నది. ఆ గ్రంథాలయ కార్యదర్శి గారిని కొందఱు యువకులు వైదిమయముల ప్రశ్నింపగా పుస్తకములన్నిటిని జేలముచేసి వచ్చుద్రవ్యము అందరము పంచుకొందమని ప్రాశ్నచిచ్చులు తెలియుచున్నది. మరొకందఱు వైశ్యమునకులు ఆ గ్రంథములను మంచిస్థితిలో నున్న "శ్రీ రామ నుబ్బి యాంధ్ర గ్రంథాలయము" నకు ఇచ్చినయెడల బాగుండుననియు లేనిచో యెవరిగ్రంథములు వారికిచ్చివేసిన సరేయనియు వాదప్రతివాదములు జరుగుచున్నవి. కాన యెవరియభిప్రాయము ఎటున్నను మరల పూర్వవైరములు. వారవారి ముఖ్యముగా "శ్రీ కన్యకాపర మేక్వరీ గ్రంథాలయము" ను పునరుద్ధారణ జేయుట మాపురవైశ్యక్రముఖుల ముఖ్యకర్తవ్యము అటుల జరగనిచో కొందరి యభిప్రాయసారముగ "శ్రీ రామ నుబ్బి యాంధ్ర గ్రంథాలయము" నకు గ్రంథముల నిచ్చి మార్చిగానా పోషకులై గడంగెడ రని మనవి చేయుచున్నాను.

ఎస్. జా. కె.

## ఆత్మజిజ్ఞాస.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.

దశమ్యముల నద్యానమును గురించిన శాస్త్రీయవర్ణన గ్రంథకర్త:— పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ. శివమూర్తి చక్రవర్తి గ్రంథము. రూ. రు. 8.0. మనోజయ, ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము హద్దూరు 212, మదరాసు



ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు.

యూనైటెడ్ స్టేట్స్ - యూరపు.

లండను, డిశంబరు 31:— విల్సనుగారికి నిన్నటిదినము మాంచెరునగరమున మహాసన్మానము జరిగెను. విల్సనుగారు శాకలకాలమునూ చూచి అంతరము మాంచెరునగరస్వాతంత్ర్య గౌరవమును ప్రీతిపూర్వకముగా సేవగలడెను. ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు మేముగారు ప్రభుత్వమిచ్చుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— సర్వకాలిసౌఖ్యమే మనకు ముఖ్యోద్దేశము. లోకము అన్యోన్య సత్సంబంధముల మూలమున పాలితుగుచున్నది. కాని ఇటీవల ఆ సత్సంబంధములు చెడిపోయినవి. వ్యక్తిసౌఖ్యవిషయము అందరి నేకముగా గూర్చుకొని కనిపేటుపడును. స్వల్పప్రమాదము జరిగినచో శ్రోధములు జనించును. న్యాయధర్మములయొడ భక్తిగలిగియుండుటయే సర్వ జాతుల నేకముగ మార్చును. ఎవ్వడో తనవిధిసంతక నిర్వర్తించినగాని అతనికి న్యాయధర్మములకు హక్కుండదు. యూనైటెడ్ స్టేట్స్ దేశము యూరపునకు రాజకీయస్వరూపములతో సంబంధము లేనందునందలెనని ఎల్లప్పుడును నిశ్చయించుకొనియుండిరి. యుద్ధానికిని వారికి యూరపునకు రాజకీయవిషయములందు అధికాసక్తి గలగలేదుగాని న్యాయధర్మముల సౌఖ్యవిషయముననే అమెరికా యూరపులకు విశేషాసక్తి గలిగినది. యూరపుఖండపు శాంతియందు మాత్రమే అమెరికాకు ఆ సక్తి లేదు. లోకముంతయు శాంతి ననుభవించవలెనని కోరుచున్నది. కాన ఇకముందు జరుగనున్న సందికాగ్ర్యమునందు పత్యమును దృఢము నగు నేకభావాళియునులతో ఇదివఱ కన్నదను చూచియుండని అతికష్టచరితమును నూత్నము నగు కాగ్ర్యము జరుపవలసి యున్నది. ఆ కాగ్ర్యమును నులభము చేయుట కొక సద్విషయము గలదు. ఇప్పుడున్నంత అంతర్జాతీయవ్యక్తిత్వము ఇదివఱ కన్నది నుండలేదు. లోకమునందు సర్వమానవత్వమును ఆకరివడి హక్కు ప్రతిస్థాపించుచున్నది. దానిని వివరాలనివాడు చెప్పితివాడే. ఇప్పుడున్న ఏకత్వభావమును నిర్బంధించు కత్తి యొకటి గలిగినది. దాని నేరాజకీయప్రముఖుడైన ప్రతిభుటించినచో అతడు చారిత్రమునందు హింసాస్థితినిొందును. మనము రాజకీయపక్షములవారియొక్కగాని రాజకీయసమస్యలయొక్కగాని నిర్ణయముల ప్రకారము వర్తించుచుండుటలేదు. కాని మానవ లోకనిర్ణయముల ననుసరించుచున్నారము. సంధియందు వ్యక్తి విషయములలో జరుగునమాధానములు పూర్తిగ తృప్తికరముగా నుండునని లోచనము. అసంతృప్తికరములగు సమాధానములను మనము తేసికొనవలసియున్నచో సాధ్యమగు ఇతరవిషయములం దిలోపములను గుర్తించవలెను. అనగా మనకు అన్యోన్యమిత్రత్వసమభావములు గలుగునట్లు స్వరూపములను నడుపవలెను. లోకముంతయు సర్వజాతుల అన్యోన్యమిత్రత్వమున నుండగలనచో ప్రభాసౌఖ్యమునెడ జాగ్రత్తతో నుండునట్లు అన్యోన్యమిత్రత్వభావమున పెంపొందుమార్గముల జూడవలెను. ఇట్లులేమైన కలిగినచో అవి స్వల్పముగా నున్నప్పడే వానిని తీసికేసి పెద్దవియగువఱకు నిలిపి యుంచవలెనట్లు చేయుటకు సర్వకాలి సమావేశమాగ్రముగూడ చేయవలసియుండును. సర్వమిత్రత్వభావమే న్యాయపరమున మూలము. న్యాయమే మిత్రత్వస్థానమున కవకాశ మిచ్చునది. మనము బ్రిటిషుదేశము యూనైటెడ్ స్టేట్స్ కు కొంతకొంత ప్రాప్తు ఇటలీయున్నగు సర్వదేశములకొఱకు మహాప్రభాత్వత్వసంఘమున సంస్థాపించి మనము ధర్మవిజయముకొఱకు కలసియుండి లోక ప్రజల మిత్రులనుని ప్రకటించుకొనవలెను.

విల్సనుగారు తరువాతజరిగిన విందునందు పాల్గొనియుచు, ఇట్లు చెప్పి మాజనులను మీజనులను ప్రాప్తు యుద్ధములందు ప్రక్కప్రక్కను నిలుచుండి ఒక్క-నేనాధిపతి అధిపత్యము క్రింద యుద్ధమునలిపిరి. ఏక నేనాధిపత్యము క్రిందనున్నందున విశ్వభావముగలిగెను. మేము లోడ్వబుట కంగీకరించిన నిమిషమునండి మన హృదయములు సహకార బంధములచే నేకము చేయబడెను. కాని సేవావిషయముననే ముందు అనేకవత్సరములవఱకు ఆదర్శప్రాయములై యుండవలెను. మనచుందరము కలసి యుద్ధము సల్పగలమని తెలిసికొంటిమి గాన మనచుందరమును కలసిమెలసి పురోగమము సుఖకలగుదుము. యూనైటెడ్ స్టేట్స్ ప్రజలు కత్తుల బలమునకు చెందనివారని గ్రహించితిరని భావించెదను.

నాన్ కిన్ ఆరు ప్రేమరు ఇంగ్లండునుండి డిశంబరు 19-వ తేదీ బహుళతెచ్చును జనవరి 1-వ తేదీని యుదయము 5-80 టలకు నూయజురేవును దాటెను.

పశుసంరక్షక సభ.

శిల్లీలో సమావేశ మగుట.

క్రిందటి నెల 30-వ తేదీని యావద్భారత ద్వితీయ పశుసంరక్షక సభ జమ్మనూరున కేతుగనండు పందిరిలో జరిగెను. సభ కనేకమందిరిచ్చేసిరి. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు మానసియులగు లాల్ బానుక్కియ సింగుగారు మావరుల నాదలించుచు సభోద్దేశమును సంక్షిప్తముగా తెలిపిరి. స్వరసాయాభివృద్ధికిని పశుసంరక్షకాభివృద్ధికిని ముఖ్యముగ గౌరవరక్షణాభివృద్ధికిని పాటుపడవలయునని యుద్దేశపు తల్లికాభివృద్ధి చాలకరమని తెండీటి మీదనే ఆధారపడి యున్నదని యు సభోద్దేశము. హిందూదేశము చాలవరకు స్వరసాయాధార జడము. ఈ దేశమునందలి ప్రజల నివసనవంతులుగ భాగించిన సంయలో 19 శతులకంటె పెక్కుమంది కేవలము వ్యవసాయ వృత్తివై వాధావడియున్నారు. ఇంక మన వ్యవసాయ వృత్తియంతయు కశువు. ఆధారముననే జరుగుచున్నది. యంత్రములతో నేవ్యముచేయు కష్టత ఇంకను మన దేశమున వ్యాపింపలేదు. అందుచే మన దేశ వ్యవసాయాభివృద్ధి నిమిత్తము పశువులను బాగుగ సంరక్షించుట యేలేయ నావశ్యకము. పశువులను మార్చుటకు గూడ బాగుచేయవలయును. ఇందు నిమిత్తము కొంతమంది ఇనస్పెక్టరులను అడిటరులను నియమించుటావశ్యకము. వీరు పశుకాపకుల లెక్కలను వ్యవహారములను పరిశోధించుచుండును. ప్రస్తుత మీ పశుకాపకుల సంఖ్య మొత్తమునై 600 లకు తక్కువగ నుండెను. నుమారు కోటిరూపాయల చొప్పున ప్రతిసంవత్సరమును వారికింద వెచ్చింపవలసియున్నది. పశుకాపకుల బాగుగ నియమింపబడలేదు. పశువులను కాచుటయే వృత్తిగా గలవారు జవాభి ప్రాయమునకును కాపరములకును లోనయి మెలంగునట్టి యేర్పాటులను చేయవలయును.

సహకార పద్ధతుల ననుసరించి పాలను సప్లయచేయు నిమిత్తము ప్రతి మండలమునందును ప్రతి నగరమునందును ఆదర్శక పశుకాలలగు నిర్బంధవలయును. కొన్ని విషయములందు దొరతనమువారి సహాయ మావశ్యక మగుచున్నది. పశుమాంస వ్యాపారము చేయువారల విషయమున దొరతనమువారి సహాయ మావశ్యకము. బర్మా ఎండు మాంసపు వర్తక మాపి చేయబడవలయును. ఇంక మరియొక ముఖ్యంశము పశువులు మేసికొనుటకు విశాలమగు బయళ్ళు నేర్పబడుట. పశువుల మేత తుపయోగకరములగు నుండు పంటలను ప్రోత్సహపరచవలయును. ఆబోతులను సంరక్షించుటకు కాపరములు చేయబడవలయును. గ్రామమందలి ఆబోతులను అపవదల్యులు పరిక్షించునట్టి యేర్పాటులను చేయవలయును. ఉపయోగకరము లగు పశువుల నికమీద నేపిధమునను చంపకుండ దొరతనమువారు కాసింపవలయును. సాంకేతికపు సంకల సమయమునకు, పశుప్రదర్శన సమయములందును మంచి పశువులను తెచ్చువారికి విశేషముగ బహుమతుల నిచ్చుచుండవలయును.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుని ఉపన్యాసానంతరము సి. విజయరావునాచారియగు రిఫ్యూతులగ నెక్కుకొనబడిరి. అంత సభనిబంపబడెను. మరునటి దిన మధ్యక్షులు బుపన్యసించుటయు తీర్మానములు చేయబడుటయు జరిగెను.

ఎన్నికలు

ఇంగ్లండు స్వరూపములు

లండను, డిశంబరు 30:— ఎన్నుకొనబడిన సికేఫీసరు ప్రముఖులలో ముఖ్యులు కారాగృహమునందు గాని నిర్బంధావాసమున గాని యున్నారు. సికేఫీసరు జడ్జులమే అత్యధికమయ్యెను. స్త్రీలు పటాలములందున్న సికేఫీసర్లకు తమ వోట్లనిచ్చిరి. వారి యుత్సాహ మనంతమయ్యెను. ప్రతివోటును సికేఫీసరు పక్షోద్ద్యమమే న్యాయించియుండెను. ఎచ్చటను కాంటికి భంగము గలుగలేదు. ఎన్నికలకొఱకు నచ్చువారన్యోన్యమిత్రభావముతో ప్రవర్తించుచుండిరి. తమ పక్షము వారు నిర్బంధావాసమునందలి త్వరలో విడుదల నొందుదురని సికేఫీసర్లు భావించుచున్నారు. బ్రిటిషు కాపరముల ననుసరింపకుండు ప్రజాప్రతినిధిసభ యొకటి డబ్లిను నగరమున స్థాపింపబడలేదని వారి యాశయము. వివిధ ప్రభుత్వమువారి విషయమున ఏసందర్భమునైన నెదుర్కొనుటకు సిద్ధముగా నున్నారని తెలియుచున్నది. ఇంగ్లండు ఆదిరభావిస్థితి అంధకారబంధురముగను భయంకరముగను సంకయాస్పదముగను గనబడుచున్నదని ఇంగ్లండు ప్రధాననగర మగు డబ్లిను నుండి టైముపత్రికకు తెలియబడినది.

సామాన్యభాషా సభ.

యావద్భారత తృతీయసామాన్యభాషాసభ క్రిందటి నెల 31-వ తేదీని డిల్లీలో సమావేశమయ్యెను. మా. లగు కె. వి. రంగస్వామిఅయ్యంగారు, పండిత సత్యవరణు, కా. స్త్రీ, ఆరంజేలు, దివాను బహద్దరు వి. పి. మాధవరావు మొదలగువార నేకమంది సభకు విచ్చేసిరి. సభాధ్యక్షులగు మాధవరావుగారు తమ యుపన్యాసమునం దిట్లు చెప్పిరి:— ముఖ్యమైన సమస్య యొకటి కలదు. ఉరుమా భాషను మాట్లాడు మహమ్మదీయులు హిందీభాషను సామాన్యభాషగా నుపయోగించుట కంగీకరింతురా? అధునపక్షమువారు వాగరీ అతీరులను సామాన్య లిపిగనైన కంగీకరింతురా యని సంశయముగలుగుచుది. ఇంక మహమ్మదీయులు కాని వారును, ద్వివిధభాషలను మాట్లాడువారును, సంస్కృత సంబంధములేని భాషలను మాట్లాడువారును ఇట్టి మామము కంగీకరింతురా? హిందూదేశ యువకులు జాతీయతనపేక్షించ ఇతరజాతులతో సమానముగనందగోరు ఈ సమయమున నైదారుభాషల నేర్చుకొనుటలో తమ కత్తిని వ్యర్థముచేయు బుచ్చితమా? కడపకు వారిట్లు చెప్పిరి. ఒకనికి చక్కగ మాతృభాషాభాస మలగుటకు సంస్కృతము, పారశీకము. ఆర్యకృతులనున్నది. ఈ భాషలందు సాదీత్యము సంపాదించ బ్రయత్నించువారి కింక పెక్కుమారు భారమును తగిలించుట మంచిదికాదు. వెంటనే వారేక్రొత్త భాషయు వర్ణనింప నవసరములేదు. చివర కట్టినే లిపి సమస్యయు నంత మొందగలదు. ఉరుమాభాషను మాట్లాడు వారందఱు దానినే యుపయోగింతురు. తక్కినవారెల్ల వాగరలిపి నుపయోగింతురు.

నుమారు 12 తీర్మానములు చేయబడినవి. అందు ముఖ్యమైనది హిందీని సామాన్య భాషగా నుపయోగించుటకు తగిన ప్రయత్నములను చేయుట.

“ముసల్మాను హర్రాల్డు”— ఇది మహమ్మదీయుల నూతన దినపత్రిక. ఒకటవ తేదీనందున్న నలహాబాదులో ప్రకటింపబడుచున్నది. మహమ్మదీయుల స్వత్వములను గాపాడుట దీని యభ్యోద్దేశము. ప్రస్తుత మది నాలుగు పుటలను మాత్రము గలిగియున్నది. సంపాదకీయములు బాగుగ వ్రాయబడినవి.

పయోనిరుపత్రికకు కెయిరో విలేఖకు డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు:— ఈజిప్టు నుగాననందలి ఆర్మీనియను జనులు కెయిరోనగరమున మహాసభచేసి ఆర్మీనియా (నిసిషియాతో సహా) స్వాతంత్ర్యము నహింసకరతనమున తాత్కాలికముగా నేర్పబడుటచే ఆర్మీనియను ప్రభుత్వమును గ్రహింపవలెననియు తురుష్కసేనలు తక్షణము ఆర్మీనియా నదలిపోయి మిత్రమండలి ఆర్మీనియను సేనలు చేరవలెననియు తీర్మానము గావించిరి. ఈ తీర్మానమును పొరుగునగరమునందున్న ఆర్మీనియను సందేశగర్ల సంఘాధ్యక్షునికి బంపిరి.

“విటా” అను ఆస్ట్రేలియాకు కల్ట్ ఖుయిలను డిస్కోని బొంబాయికి వచ్చినది. అందు ఇద్దలు నైనికోడ్యగులను 319 మంది నైనికు లున్నారు. బొంబాయి గవర్నరును వారి భార్యయు, జరు జనరలు సర్ మైకేల్ లై మేజరు జనరలు నైట్, బ్రిగేజనరలు సర్ జాన్ యన్నగు వారు ఆతిథ్యాంధ్రాదాకుట బోయి నాకలోని వారికి స్వాగతమొసగిరి.

యావద్భారత సమావేశము లీరు సంఘమువారు మొన్నటి 31 వ తేదీని సమావేశమై యావరాజుగారికి స్వాగతము నిచ్చుచును, సంస్కరణముల విషయమున ప్రతినిధులను బంపుటకును, లీరువారి ప్రత్యేకసభ లండనులో జరుపుటకును కాంగ్రెసునందును బయటను మిత్రవాదుల నేర్పరచుట కొక సంఘమును నెలకొల్పుటకును తీర్మానములు చేయబడినవి.

ప్రెసిడెంటు విల్సను స్వగృహము దర్శించుట

లండను, డిశంబరు 30:— ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు, జర్మనివాసముగు కార్లిసిలిరి నేడు దర్శించిరి. అచ్చట హామిల్టనుగారు, గృహముల పక్షమున విల్సనుగారికి స్వాగతమొసంగిరి. విల్సనుగారు స్వాగతభాగ్యమునకు పర్యుత్తర మొసంగుచు, గృహ ప్రాముఖ్యమును గురించి తమ తాతల మున్నగువారు ఆగ్రహమున ఎటులు కాలము గడపినదియు వివరించిరి.

పూర్వపుదిగములు ఎల్లప్పుడును తమకు స్మరణకు వచ్చుచుండు ననియు వానిని తమ తీవ్రకాలమున మరవజాల ననియు విల్సనుగారు నడిపిరి.

### విదేశవార్తలు

జర్మనులు వాతల నన్నిటిని మిత్రమందలివారిస్వాధీనము చేసిరి.

ఫ్రెంచివారి 80 కోట్ల ఫ్రాంకులను ఆఫ్ఘాన్ దీసి కొనినారు.

హార్ మెకనబర గారు బెర్లిను మిలిటరీ కమాండరు గా నియోజింపబడిరి.

1930 సం॥ నకు కావలసిన ఆదాయవ్యయకట్టకను జపాన ప్రభుత్వమువారు నియమించినారు.

ఫ్రెంచివారికి, స్పెయినువారికి, యుద్ధమున రాజకీయ కమ్యూనియను ఆమిత స్నేహము కలుగుచున్నది.

మాచెస్టరు ప్రజలు డిసెంబరు 30 వ తేదీ విల్సనుగారికి పురస్కరించును నిచ్చి సత్కరించిరి.

సామ్రాజ్య యుద్ధముల వర్తయవారు అంతర్జాతీయ సంఘము జనవరి 3 తీర్మానించినారు.

జర్మనులు పానామొయ్య మిత్రమందలివారి పతాకములను తీసివేసి అట్లగును చేయుచున్నారని తెలియుచున్నది.

కన్యామంతు సంధి యుద్ధ ప్రార్థించును బొల్షివికులు మిత్రమందలివారికి విజృంభణలు బంపుచున్నారు.

బొల్షివికులు సోలండునందలి కోవి, వాల్నా ప్రాంతముల నాక్రమించుకొనుటకు బయలుదేరుచున్నారు.

సామ్రాజ్యమునందు బంగారుగలను మాతనపదతుల మీద త్రవ్వించుటకు పాఠములు కనుగొనబడుచున్నది.

బాల్టిక్ రాష్ట్రములో విప్లవము సంభవించునని వార్తలు వచ్చి, బొల్షివికులు, కానిరి జయించుటకు బయలుదేరుచున్నారు.

శత్రువులు మిత్రమందలివారి వ్యూహిక సైన్యములను చంపినందున ఫ్రెంచి సహాయము మానేయు ఆగ్రమించు కొనినది.

లక్సంబర్గందు ఆకాంతి విస్తారముగా నున్నది. సైన్యము రాజ్యాంగసంస్కరణములు జరుపును నని కోరుతున్నారు. ప్రభుత్వమువారు దీని కంగీకరించలేదు.

ప్రపంచమున ఔనుమాతన కప్పకమున్న ప్రజలకు తగినసాయము చేయుటకు విల్సనుగారు ఔనునివారణ ఆధికారి సెలకరి నియమించిరి.

విదేశములయందు వ్యాపారమున స్పృహ కలుగుటకు గాను ప్రభుత్వమునా రొక క్రొత్తశాఖను ప్రాంతాధిపత్యము నున్నది.

దక్షిణాఫ్రికాయందు, ముద్దకాలమున, జరిగిన అల్లరలలో 6,800 మంది చంపబడిరి. 11,500 మందికి గాయములు తగిలినవి.

కన్యాదేశాధిపతులను వారుపరుటకు ఫ్రెంచివారి సైన్యము సంతకు ప్రయత్నములు చేయుచు లేదు. ఫ్రెంచి మంత్రులందఱును ప్రకటించుచున్నారు.

ఈమధ్య ఆరెస్టు చేయబడి కమాండరు జెన్సెటను గారిని విడుదల చేయుటకు జర్మనురాజ్యాంగసభవారు సమ్మతించినారు.

ఆనాటి గ్యుస్టినియో కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వమున్న స్థలమునండి ఇంకొక ప్రాంతమున ఆంగ్లముకొరకు వెళ్ళుదురని తెలియుచున్నది.

ఫ్రెంచి రాజ్యాంగసభయందు పంచవ మంత్రులు ఆల్ సాకులోయె ప్రాంతములకు సర్వస్వాధీన్త్ర్య మిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుచున్నారని ప్రకటించిరి.

సంధిసభలో సముదస్యాధిపత్యము సయితముపరిష్కరింప బడవలయునని ఫ్రెంచిప్రధానమంత్రిగారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

జర్మనీలో జర్మనులను అల్లరులను కాంతింపజేయుటకు తగిన సాధనముల కరయుటకు జర్మను రాజ్యాంగసభ త్వరలో సమావేశము జూబోవుచున్నది.

ఇటాలీయన్ ప్రెస్కోలిజేషనును జయించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని వార్తలలో నేమియు సస్యము లేదని ఇటాలీయను వలసరాజ్యముల మంత్రులు చెప్పుచున్నారు.

బెల్జియము సహాయమున్న ఫ్రెంచివారి మండలములలో పారిశ్రామికాలయములను ఫాస్టిరిలను తిరుగ నిర్మించుటకు గాను చేయవలసిన ప్రయత్నముల కనుగొనుటకు వెర్లిన్ ఫ్రెంచిమంత్రులు లంచబడుగాను పోరును చేసినారు.

కెయిరోనండి కేప్టెనుగారు ఆకాశప్రయాణయాత్రములను కాపాడుటకు తగిన సాధనముతో కొంతమందిని మధ్యాహ్నకాళ ఆంగ్ల మంత్రులవద్దకువారు బంపిరి.

భారతీయత్రికా సంపాదక వర్గము.

బ్రిటనున కేగిన ఈజిప్టును విశ్వసలగు జి. కె. దేవధరగారిక శత్రుత్వముని నిల్లు తెలిపిరి:—ఆగ్స్టోబరు 20-వ తేదీని లండనునండి మేము ఎడింబరోకు బయలుదేరితిమి. ఎడింబరో, గ్లాస్కో, కార్లీస్, చెస్టరు, మాంచెస్టరు, బర్మింగు హాములు జూచితిమి. ఎడింబరోలో మేము నేకవింత ప్రదర్శనములను జూచితిమి. ఫర్మెట్ ఫోర్టు సమీపమున “గాంధీ స్టీలు”లో కొంతగాని ముండెను. గ్లాస్కోలో కైసర్ మొర తనమువారికోటకు జానుప్రాచు కంపెనీవారు నౌకలను నిర్మించుటకును జూచితిమి. వైమానికకార్యాలయములను చుండు గుండు కార్యాలయములను నార్విక్లోను జూచితిమి. పురపాలకసంఘమువారు వివిధకాళులను జూపిరి. కార్లీస్లో మేము ప్రావణాధికారసంఘమును జూచితిమి. అనగరసమీపమున నేలవసాదకుల సకలైటులు కార్యాలయమును జూచితిమి. మాంచెస్టరునగర పీప్ కావోలా కంపెనీవారిక వెద్దకాలువను చూపిరి. ఆగ్స్టోబరు, 30-వ తేదీని మేము లండనున కేగితిమి. ఇచ్చట రెండుకోటలుండి పిచ్చుకు జెల్మియంగున కేగితిమి. అచటి సైనికాధికారులు సుయ్యు గౌరవముతో జూచిరి. అచ్చట యాభ్యుదయప్రదేశములను, జర్మనులచే ధ్వంసము చేయబడిన పట్టణములను జూచుచు ఆటెంకోటాను గడపితిమి. ఈకోట కాలములో మేము సుమారు 900 మైళ్ళ ప్రదేశము జూచితిమి. ఆచట చలిచాల విస్తారముగలది. మన ప్రభుత్వము లత్యంతప్రకంపనమునగ పోరాడి సైనికాధికారుల ప్రదేశసమీపమునా క్యములను బహిరంగముగ సంపాదించిన ప్రదేశములు మూడింటిని జూచితిమి. జర్మనులచే ధ్వంసముచేయబడి బహుభూరములగు నున్న ప్రదేశములను వెక్కిరింపి జూచి విహదమొందితిమి. జర్మనుల తుపాకులు గాలిబడుచుండగా మేము స్వయముగ జూచితిమి. అన్వటికపాస్సులు (జర్మనుల నిచ్చుటందటట్ల నేపిలచెదకు) మూడుమైళ్ళ దూరమున నుండిరి. ఇచ్చటి విప్లవములు నా కెల్లప్పుడును జ్ఞాపకముగ నుండగలవు. లండనునకు మరలి కంబురు 3-వ తేదీని లార్డుమేయరు ప్రదర్శనమును గంటిమి. ఆసమయమున నొక్క హిందూదేశ సైన్యములతిప్ప (ఆసమయమున నది ఇంగ్లండులో లేకుండెను) తిక్కెన ఆస్తి సైన్యములను విచ్చిరి.

భూతపురమునందలి బోర్డు హెయ్యరు ఎలిమెంటరీ విద్యాలయములయొద్ద స్వతీయ సాంకెస్టికోత్సవము కరెంపురము తాలూకా బోర్డు (వెనీడెంటు, మారెల్స్ గంగరాజు పంతులుగారి యాజమాన్యమున డిసెంబరు 30-వ తేదీ నాడు జయపరచుగా జరిగినదని బాటునండి మా విలేజుకును తంతి నిచ్చుచున్నాడు.

శ్రీ వై.వెంకటేశ్వర శాస్త్రి సమాజమువారు ఈనెల 4-వ తనవారం రాత్రి జెజవాడలో

సావిత్రి నాటకమును ప్రదర్శన మొనరింతురు.

కోర్పిటిల్లు కాలసిన ఇతర గ్రామస్థులు దయచేసి వాసిట్లను ముందుగా నాగ్రతచేసికొనవలయును.

**ఇనుము బొట్టునట్టును, నట్టును. (1412)**

వై చూపబడిన సరకులను, సరసముగా తీయుటకు తగిన శాల.

అట్టులలి మహాత్ములలి కంపెనీ,  
18, పెంబువానపేటి, మదరాసు.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయాయుధములు.

**బృహత్ మంజుష్టాదికావ్య**

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రత్యేకమునది.

1 పౌను సీసా రు 0-12-0.

**చంద్రవర్ణ సుడి**

మూత్రవ్యాధులయందు అమోఘముగ వనించేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.

**వాసవలేహము**

దగ్గునకు మంచియును.

1 పౌను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవసాయములన్నియునా క్షేమభావము జరుపవలయును

**జాంఘా ఫార్మ్యూటికల్**

వర్మసెన్

ఆయుర్వేద యాుధముల జేయువారు

బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works  
388 The Ayurvedic Pharmacists,  
Elphinstone Road, Bombay, 13

301 **పాశ్యపు వేంకటాచల** 524

**వండితులవారి సిద్ధాపథములు.**

లోకామయసార కస్తూరిమాత్రల నివృత్తసనుకు రికింపుడు.

ప్రతి తత్సరమునను అడులకోట సిహులు నిక్రయించుచున్నవి.

ఇండియావారు మాత్రము కాక; బర్మా, సిచీ, మలయపీర్, గోవా, ఫిజి, బరెండ్, ఈస్ట్రాఫ్రీకా, మన్ను, ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధాపథమును, జీవముగించుచున్నారు.

మహాభాగము “సికేయిక లోకామయసార” కస్తూరి మాత్రల సీసా మియింటు నున్నయెడల, మాటికి కైన్యము సమయమును, నిరక్షించి, వెంట వెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

శీతలము, శీతవారము, అతీర్షణ, పూర్వవాతము, జ్వరము, మాంసవ్యము, తులబద్ధము, దగ్గు, గజము తొప్పి, బలహీనత, అకారోగ్యము, చెడ్డనీటియెడల గలుగు వికారము, పిన్న బిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, వర్ష, వాయువు, మరయు భావక లోగములును, ఈ సిద్ధాపథక సేవనతో శాస్త్రవర్తనా భాయి గుణము గలుగును.

వైద్యశాలలో చరీకవిధములను నట్టియు సుఖముగ, కరమును కర్మముక మూలికలనుండియు యాజుధముల కరమున జేయుచుండును.

విద్యుత్తైన యాభ్యాసార సురుకులు, ప్రతి సీసామును దును డొంకును; మాటి తిసిగొనవలెను.

అనుపానపుత్రము, ప్రతిసీసాతో గూడి యుండును. 260 మూత్రమున సీసా 4అణులు మాత్రము.

6 సీసాను కాకవారి తిప్పించియు, అచట అప్పుడే చేరి యా 1-12-0

15. సీసా తొక్కలెడి వారిన 2-12-0

25. సీసా తొక్కలెడి వారిన 5-5-0

సమస్త శ్రోగములకు ముఖ్య ఆయుర్వేదియ సిద్ధాపథమును జూచును.

**శ్రీ సీతా గామమ వైద్యశాల, మదరాసు.**